

ယဝယံ

ದಿ ವೀರಶೈವ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಲಿ.

(ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕೋಲ್-ಸೇಲ್ಸ್ ಸೋಸೈಟಿ)

ಆಪರೇಟಿವ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸುಭೇದರ್ ಛತ್ರಂ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-60 009.

* ವ್ಯವಹಾರ :—ಸಗಟು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸಗಟು ಮಾರಾಟ ಶಾಖೆ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ ಶಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ.

—ಗ್ರಾಹಕರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

* 1984-85ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪೇರು ಬಂಡವಾಳ—

ಸದಸ್ಯರಿಂದ ರೂ. 4,11,760

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೂ. 3,47,800

ಒಟ್ಟು 7,59,560

* ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ : F675

* ಸಗಟು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ (1984-85 ರೂ. 5.05 ಕೋಟಿ)

* ಆಪದ್ಧನ ರೂ. 1,92,000

* ಇತರೆ ನಿಧಿ ರೂ. 4,24,000

* 1984-85 ರಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ರೂ. 2 21 ಲಕ್ಷ

* ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು :

1) ಕೊಳ್ಳುವ ಪದಾರ್ಥದ ವೇಲೆ ಶೇ. 2 ರಿಯಾಯಿತಿ

2) ಪೇರಿನ ವೇಲೆ ಶೇ. 6½ ಡಿವಿಡೆಂಡ್

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಹಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ವಿವಿಧ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ 21 ಶಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರದ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ತೆರೆದಿದೆ.

ಬಿ.ಎಸ್. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ನಿಂ.ಎ. ಎಸ್. ಎಂ. ಪಣ್ಣುಪ್ಪಾರಾಜ್, ಬಿ.ಎ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ

ಸಂಪುಟ-೨೨

ಸಂಚಿಕೆ-೩

ನಾರ್ಚಿ, ೧೯೮೬

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುಕರಣ ತ್ರಿವಿಧಿ

ಶರಣರ ಬಾಳೆಂಬುದು ಅರಿವಿನ ಹಂದರ
ನಿರುತಧ್ಯಾನವ ಮಾಡು ಶರಣನು | ನೀನೆಂದ
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುವೆ ಕೃಪೆಯಾಗು ||

ನೀನಿತ್ತು ಶಿವತುತ್ತು ಎನ್ನ ಹರಣದ ಬಿತ್ತು
ನೀನಿತ್ತು ನುಡಿಮುತ್ತು ಬೆಳಗಿತ್ತು | ಜೀವನವ
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುವೆ ಕೃಪೆಯಾಗು ||

ಮಹವೆಲ್ಲ ನೀವೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಮಹವೆ
ಅಟಮಟವಿಲ್ಲದ ಶಿವಬೆಳಗಿ | ನನ್ನ ತಂದೆ
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಗುರುವೆ ಕೃಪೆಯಾಗು ||

—ಹೆಚ್.ವಿ. ನೀರಭದ್ರಯ್ಯ.

ನಾರ್ಚಿ, 1986

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾಂತರಂಗ

ಲೇಖನದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಪುಟ
* ಶ್ರೀವಾಣಿ		5
* ಸಂಪಾದಕೀಯ		7
* ಮಾಣಿಕ್ಯ ದೀಪ್ತಿ	—ವಿದ್ವಾನ್. ಎಸ್. ಪಡಕ್ಕರಿ	9
* ಬಸವಣ್ಣನ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ-ಪರತಿ	—ವೀ. ಶಿ. ಸ್ವಾಮಿ	11
* ಹೆಣ್ಣು ಮಾರುವ ಹಂತಕರು	—ಬಿ. ಸುಬ್ರಾಯ ಅಡಿಗ	17
* ಬೃಹತ್ ಸಂಸ್ಕೃತಗಳು	—ವಿ. ಪ್ರಭಾಕರ್	21
* ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ಶತಮಾನದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗೋಣ	—ಜಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯ	23
* ಚದುರಂಗ	—ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	27
* ನಜನ ವಾಹಿನಿ	—ಪ್ರೆ. ಸಂಗಮೇಶ ಹೆಂಡಗಿ	31
* ಬಸವ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ	—ಟಿ. ಎನ್. ಮಹದೇವಯ್ಯ	32
* ಭುವಿಗಿಳಿದ ಶಿವತಾನು ಇವರಿಗೊಲಿದು 21 ಭಕ್ತ ತಿರುನಾಳ್ಕೊವರ್	—ಹೆಚ್. ಜಿ. ರಾಧಾಬೇವಿ	34
* ಪ್ರಧಿಯ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು	—ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಎಂ ಜಿ ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ	37
* ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಬೇಸಾಯ	—ಡಿ. ವೆಂಕಟರಾನ್	43
* ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬಸವಜಯಂತಿ	—ಹೆಚ್. ವಿ. ನೀರಭದ್ರಯ್ಯ	47

ಶ್ರೀವಾಣಿ

ರೌಲಿಲ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಸ್ವ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ "ಮುತ್ತು ಕಳೆ ದರೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ; ಹೊತ್ತು ಕಳೆದರೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ?" ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಯ ಹೇಗೆ ಬಿಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದೋ ಹಾಗೇ ಏಕ ರೀತಿಯದೂ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದುದು; ವರ್ಷಾವಧಿಯ ಉಳಿದ ಸಮಯ ಕಡಿನು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಮಯವೂ ಏಕ ರೀತಿಯ ನೂಲ್ಯ ಅಥವಾ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು. ಅದರ ಇಂದಿನ ಬಹು ತೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಧೋರಣೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. "ಯುದ್ಧಕಾಲೇ ಶಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಃ" ಎಂಬುದು ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೋಭಾವವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವು ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾವನೆ ಬಂದಿರುವುದು ಖೇದಕರ. ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಬಿಡಲಿ ಅದು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಎಂಬೆಂದಿಗೂ ನೈಯವಾಯಿತೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕತೆ; ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅದು ನೈಯವಾದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಹಣ ಬರ್ಜಾದರೆ ಪುನಃ ಅರ್ಜಿಸಬಹುದು, ಅದರ ಕ್ಷಣ ಜಾರಿದರೆ ಪುನರಾಗಮಿಸದು. ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಜೀವನ 'ಕಾಲನ ಸದುಪಯೋಗವಾಯಿತೇ? ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ?' ಎಂಬುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಲದ ಬಿಲೆ ಅರಿಯಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಕ್ತೃ ಮಹಾತ್ಮಾರ್ಯನನ್ನೇ ಗುರುತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಯಶಸ್ಸಿನ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ; ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದುಷ್ಕೃತ್ಯವೆಸಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅಪಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಆಗ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯನಾಗಿಯೇ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಅವನ ಪಾಲಿಗೂ ಆ ಸಮಯವೈಯವಾದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಮಯ ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ. Time and tide wait for no man. ಅದು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸದುಪಯೋಗ ವಿನೇಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣ. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ, ಮಹತ್ತರವಾದುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಹೊರತು ಕಾಲದ ಸದುಪಯೋಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ.

சிறிதே தவறு வாய் மூ

ಶ್ರೀ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ

३. श्री गुरुदेव

നമസ്കരം

செய்யுநன்

'மெய்யுறுதல்' - அம்மா

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾಥರು

‘*စာပေသစ်*’ ဟု ခေါ်ဝေါ်သည်။

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

പാർട്ടി മേൽനോട്ടം

9-000000000000

முதல் பக்கம்

2000-2001

১৯৩৫

[illegible]

學 學 學

১৮৮৩

ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ

***

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

५०००

ನಾಟಕದ ಜಂಟಿ 20-00 ರೂ
ಅರ್ಜಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ 201-00 ರೂ

[illegible]

"Kodavaru"
"Kodavaru" "Kodavaru" "Kodavaru"
"Kodavaru" "Kodavaru" "Kodavaru"
"Kodavaru" "Kodavaru" "Kodavaru"

செய்து புகாரைக் கொடுத்த படியின்படி

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਤਾਂ

[illegible]

ರಾಜ್ಯದ ಜನತಾ ಜಗದೀಶರು ಅಖಂಡ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೇ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ನಿದರ್ಶನ. "ನಮಗೆ ನೀವು ಬೇಕು" ಎನ್ನುವಂತೆ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆ. ಯುವಜನಾಂಗ ಇತ್ತ ಕಡೆ ಗಮನಿಸಲಿ.

|| ಶ್ರೀ ಗುರು ಬಸವಲಿಂಗಾಯ ನಮಃ ||

ಅವಾಚ್ಯಾತ್ಯ ಸ್ವರೂಪಾಯ ಶಿವಭಾವಪ್ರದಾಯಿನೆ |

ಕಮಸ್ತದ್ಗುರುನಾಥಾಯ ಪಟ್ಟಿಲ ಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಯೇ ||

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ರಥೋತ್ಸವಾಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕಾ
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಶ್ರೀ

ಶ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಕಾಲಿನಾಹನಕ ೧೯೦೭ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ
ಶ್ರೀ ಕ್ರೋಧನ ವಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ

ಮಾಘ ಕಪುಕ	೦೩ ಶನಿವಾರ	8-3-86	ಮಹಾ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಪೂಜಾದಿಗಳು
.. ..	೦೪ ಭಾನುವಾರ	9-3-86	ರಥೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ವೃಷಭ ನಾಹನ
.. ..	೨೦ ಸೋಮವಾರ	10-3-86	ಕುಲಿನಾಹನ ಮತ್ತು ಸಿಂಹನಾಹನ
ಪಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ	೦ ಮಂಗಳವಾರ	11-3-86	ಮುತ್ತಿನ ಪಾಲಕಿ ಉತ್ಸವ ನವರಂಗ ಪಾಲಕಿ ಉತ್ಸವ
.. ..	೨ ಬುಧವಾರ	12-3-86	ಬೆಳ್ಳಿ ಪಾಲಕಿ ಉತ್ಸವ ಅಶ್ವನಾಹನ
.. ..	೩ ಕುರುವಾರ	13-3-86	ಬಿಲ್ವ ವೃಕ್ಷನಾಹನ ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವ
.. ..	೪ ಶುಕ್ರವಾರ	14-3-86	ನಂದಿನಾಹನ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ

ಈ ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ದನಗಳ ಮೇವುಗಳ ಕೊರತೆ, ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕಸಾಯ ಖಾನೆಗೆ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಎತ್ತಿನ ಪರಿಪೇಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತೆ. ತದಂಗವಾಗಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವರೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಮಾಣಿಕ್ಯ ದೀಪ್ತಿ

—ವಿದ್ಯಾನ್ ಎಸ್. ಪಡಕ್ಕರಿ, M.A., B.Ed.,
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾಲೇಜು, ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಈ ಮಾಣಿಕ್ಯ ದೀಪ್ತಿಯ ಚಿಂತನದ ವಸ್ತು ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನ ಕುರಿತದ್ದು

ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ, ಗುರು-ಆಚಾರ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಸಂಜೋದಿಸುವುದುಂಟು 'ಗುರು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕ' ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ಸುಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ 'ದಾರಿದೀಪವಿದ್ವಂತ' ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಛಾಪನೆ.

ಗುರು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕಸ್ಥಾನ ಮಹತ್ತರವಾದುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಪಾಠ್ಯಪೀಠ ಕಾವ್ಯಗಳು-ಗುರುದೇವೋ ಮಹಾದೇವೋ ಗುರುದೇವಃ ಸದಾಶಿವಃ | ಗುರು ಸಾರ್ವಾತ್ಮಕ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಸಾರಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುಗಳಾದವರು ಅಷ್ಟು ಕೂಕವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ಕೂಕವಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ಬುದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ಆತ್ಮಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಪಡೆದಿರಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಗುರುತರವಾದುದು. ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುದು ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ಬಾಗಿಲು ಬಲಯುತವಾಗುವುದು ಆದರ್ಶ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ. ಅವನಿಂದ ಸುಂದರ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ, ಸೇವಾ ಛಾವನೆ, ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ, ಸಂಕಲ್ಪಶಕ್ತಿ, ಸೋಪಕಾರ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ ಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕನು ಉತ್ತಮ ವಿಚಾರಗಳ ಧಾಣಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಅಧಾರ ಸ್ತಂಭವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಸಂಜೀವಿನಿಯಾಗಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಾರ್ಥರ್ಮ, ಸತ್ಯಾಸತ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ, ಸಾಂಸಾರದ ವಿಚಾರ ತರಂಗಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಪೂರಕನಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಯ ಜೀವಿಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮತಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ಮಾರ್ಚ್, 1986

ಬೇಕು. ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನು ಗೌರವ ಸಿಗದು ಎಂದು ಗೊಣಗುಟ್ಟುವವರೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾನು ಮಾಡುವ ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ಘನತೆ ಗೌರವವು ಲಭಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ತಾನಿರುವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಂದಲ್ಲ, ಸೇವಾ ನಿರತರಿಗೆ ಕಿಂಕರತ್ವದಿಂದ ಶಂಕರತ್ವ ಪದವಿ ಖಂಡಿತಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರಾದ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಶಿಕ್ಷಕ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಧೈರ್ಯ ಸ್ಥೈರ್ಯ ದಿಂದಲೂ, ಶಾಂತಿ ಸಂಯಮದಿಂದಲೂ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅತ್ಯಗೌರವ, ಅತ್ಯಜ್ಞಾನ, ಅತ್ಯಸಂಯಮ ಇವುಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ರಿಯಾ ತಂತ್ರಕೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಬೇಕು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪಾರಭೂತಿಕನ, ದೋಂಗಿತನ, ಧಂಭಾಚಾರ ಮತ್ತು ಬೂಟಾ ಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆಇಲ್ಲದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಧೀರತೆಯನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವವರಾಗ ಬೇಕು. ಮನಸ್ಸು ದೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿರದೆ ಎಂತಹ ಸತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗದರೂ ಸಿದ್ಧ ವಿರಜೇಕು ಜೀವನದ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ, ದುಃಖ, ಸಿಹಿ, ಕಹಿ, ಸೋಲು, ಗೆಲುವು, ಅಶೀನಿರಾಸೆ, ಅನುಕೂಲ, ಪ್ರತಿಕೂಲ, ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧತೆಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ, ಮೃತ್ಯುಂಜಯನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇದೇ ಜೀವನದ ರಕ್ಷಾ ಕವಚವಾದೀತು. ಇದೇ ವಿಚಾರ ಹರಂಗೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಕನ ಗುರಿಯಾಗ ಬೇಕು. ಆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಠೆ ಇಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕ ಮಕ್ಕಳ ಮನವರಿಕೆ ಅನಂದಿ ಒಡಗಿದ ಅಂಕುಶಕ್ಕೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾವ್ಯಗಂಗೈಯಂತೆ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿ ಪ್ರೇಮದ ಹಿಲುಮೆಯಂತೆ ಹೊರಸೂವಬೇಕು. ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಜನಕೋಟಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅದರ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನ, ಸಾಕ್ಸು ಟೀನ್, ತಿನೇಶಾನಂದ, ಕನ್‌ಫುಷಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಮರರಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಕಲಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸ ಬಾರದು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವುದೇ ಸಾಕು, ಎಲ್ಲ ತನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಓದುವುದೇ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಲ್ಲದು. "The teacher who gets the best out of his students makes his home on annex to the University" ಎಂಬ ಲಾಘವ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಾಡಿನ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಾಡಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಅನ್ವತೋಕ್ತಿ ಸಂಚರಿಸಿದಾಗ ಧಾರತ ಸುವರ್ಣ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗು ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಕುಮಿಲ್ಲ.

ಬಸವಣ್ಣನ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ-ಪರತೆ

—ವೀ. ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿ

ಖಟಕ ಚಂಪೋಳ (ಬುಧರ)

ಸೌವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ 'ಪರಮಸತ್ಯ'ದ ತಲೆಪಟ್ಟಿ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ಅಚಂದ್ರಾರ್ಕ ಭವಿಷ್ಯದ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ 'ಸನಾತನ ಸಿದ್ಧಾಂತ'ದ ಮಾಲ್ಯಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಸ್ಮಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಕಂಡುಹಿಡಿದ 'ತೆಪ್ಪನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ' ಸತ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ 'ಪರಮಸತ್ಯ'ದ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಎಂದೋ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಆ 'ಪರಮಸತ್ಯ' ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ದೃಷ್ಟಾರರೂ ಇಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಪರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯ ಒರೆಗಲ್ಲಿನ ಕಟುಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಗಿ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಒರೆಗಲ್ಲಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯೆಲ್ಲೂ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗಿ ತನ್ನ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಸುರಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವವರಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನೂ ಒಬ್ಬ, ಒಬ್ಬನೇ ಎಂದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಗತಿಪರತೆ ಬಸವಣ್ಣನ ಸಹಜ ಗುಣ. ಈ ಗುಣವೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ತಳಹದಿ. ಬಸವಣ್ಣ ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ 'ಅತೀ' ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ, ಭಾವೋದ್ರೇಕ, ಪಕ್ಕಾ ಕೈವಶ್ವನಾತಿ. ಮೊದಲು ಹೀಗಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣನೇ ಮುಂದೆ ಬರಬರುತ್ತ ಬದುಕಿಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಧಾರೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪ್ರಗತಿಶೀಲನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಬಸವಣ್ಣನ ಮೇಲ್ಮೆ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಆತ ಅನುಭಾವವನ್ನು ಆರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನೇ ವಿನಃ, ಆಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ 'ವ್ಯವಸ್ಥೆ'ಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ; ಬಲಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ ಅನುಭವ ಇನ್ನೂ ಹಸಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವನ ಉತ್ಸಾಹ ಅಸಂಮಿತ. ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಅದೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 'ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ'ಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರಲು ಅವನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ 'ಹುರುಪು' ಹೊಸ ಕಂಪನಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸರಕನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಂಚುವಷ್ಟು. 'ಕೊಲ್ಲಿನಯ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ಮೆಲ್ಲಿನಯ್ಯಾ ಬಾಯಿಚೈಗೆ...' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ತಾನೇ ಸರಸರನೇ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ "ಎಡದ ಕೈಯಲಿ ಕತ್ತಿ, ಬಲದ ಕೈಯಲಿ

ಮಾರ್ಚಿ, 1986

ಮಾಂಸ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸುರೆಯ ಗಡಿಗೆ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ದೇವರು (ಲಿಂಗ) ಇರಲಿ, ಅವರ ಲಿಂಗವೆಂಬೆ, ಸಂಗನೆಂಬೆ, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವಾ, ಅವರ ಮುಖ ಲಿಂಗಗಳೆಂಬೆ (ಬ.ಷ.ವ. ೭೧೯)" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಮಾಂಸಾಹಾರ, ಸುರಾಪಾನ ಇವತ್ತಿಗೂ ಲಿಂಗಾ ಯತರಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯ. ಆದರೆ, ಇಂಥ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹೊಸದರಲ್ಲಿಯೇ ಬಸವಣ್ಣ ಇಂಥ ಯಾವ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೂ ಒಳಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಬರೇ ಲಿಂಗಪ್ರಚಾರ. ಸರ್ವಂ ಲಿಂಗಮಯಂ ಜಗತ್ತನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವದು. ಕಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವವರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಯಾವುದರಿಡೆಗೂ ಆತನ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ. 'ಲಾಂಛನವ ಕಂಡು ನಂಬುವೆ; ಅವರಂತರಂಗವ ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ' (ಬ.ಷ.ವ. ೪೦೧) ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಅವರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ. 'ಆರಾರ ಮನದಲ್ಲಿ ಏನೇನಿಹುದೆಂದ ರಿಯೆ: ಬಳ್ಳಿಹರಂದಿನಲಮ್ಮೆ, ಹೊಲ್ಲಹರಂದಿನಲಮ್ಮೆ' ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಅಂಜಿಕೆ" ಶಿವ ಭಕ್ತರಾದ ಕಾರಣ ಜಂಗಮವೇ ಲಿಂಗ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ (ಬ.ಷ.ವ. ೪೦೨)

ಸ್ವತಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಅಹಿಂಸೆಯಂತೂ ರಕ್ತಗತ ವಾಗಿಯೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದಲೋ, ಅಥವಾ ಆಗಲೇ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಬಲ ಅಹಿಂಸೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಲೋ, ಅಥವಾ ತಾನೇ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ಹೋತನ ಬಲಿಯೊಂದನ್ನು ಕಂಡಮೇಲೋ, ಆತನ ಹೃದಯವೂ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಆ ಹೋತನ ಬಲಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದ ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ "ಮಾತಿನ ಮಾತಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕೊಂದಿಹರೆಂದು ಎಲೆ ಹೋತೇ ಅಳು ಕಂಡಾ, ವೇದವನೋದಿದವರ ಮುಂದೆ ಆಳು ಕಂಡಾ, ಶಾಸ್ತ್ರವ ಕೇಳಿದವರ ಮುಂದೆ ಅಳು ಕಂಡಾ, ನೀನತ್ತುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದ ಮಾಡುವ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ" (ಬ.ಷ.ವ. ೫೭೨) ಎಂದು ಮೈಕುಂಬ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸಿ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟ. ಬಹುಶಃ ಬಸವಣ್ಣ ಆಗಿನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ವೃಥೆಯ ಮೂಲಕವಾದರೂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ. ಆಗಲೇ ಅವನ ವಿಚಾರಧಾರೆಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಚಾರ ರದ ಚಿಕ್ಕ ತೊರೆಯೊಂದು ಬಂದು ಸೇರಿತು. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು....ಬಲದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸುರೆಯ ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಸಂಗಮ ಸಾಧನೆಂದು ನಂಬುವ ಬಸವಣ್ಣ ಬದಲಾಗಿ ಹೋದ. 'ಲಿಂಗದಿಚ್ಚಿಗೆ ಮದ್ಯ- ಮಾಂಸ'ವ ತಿಂಬರು; ಕಂಗಳಿಚ್ಚಿಗೆ ಪರವಧುವ ನೆರೆಪರು; ಲಿಂಗಲಾಂಛನಧಾರಿ ಯಾದಲ್ಲಿ ಫಲವೇನು, ಲಿಂಗಸಂಘವ ತಪ್ಪಿನದೇವರು? (ಬ.ಷ.ವ. ೧೦೬) ಎಂದು ತಿದ್ದಿ ಕೊಂಡ. ಮೊದಲು ಯಾವುದರತ್ತ ಆತ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದನೋ ಈಗ ಅದೇ 'ಲಿಂಗಸಂಘ'ವಾಯಿತು. ಯಾವುದರ ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಅದರ ಅಸಹ್ಯ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಣದಂತಾಗಿ ಸಂಗಮಸಾಧನ ದರ್ಶನವಾದಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದನೋ, ಈಗ ಅದೇ ಲಿಂಗಧಾರಣೆಗೆ ಅವೇ ಮದ್ಯ-ಮಾಂಸಾದಿಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗತೊಡಗಿದವು. ಹಾಗೆಯೇ

ಲಿಂಗಧಾರಕರಲ್ಲೂ ಬರೇ ಲಾಂಛನವ ಕಂಡು ನಂಬಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವ, ಬಳಿಕ 'ಲಾಂಛ ನಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂಬೆ! ಲಾಂಛನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅಚರಣೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ 'ಛೇ' ಎಂಬೆನು (ಬ.ಷ.ವ. ೭೫೨) ಎಂದು ಲಿಂಗವಿದ್ದರೂ ಅಚ ರಣೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕೊರಳ ಲಿಂಗವನ್ನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಛೇ' ಎನ್ನು ತೊಡಗಿದ. ಸದ್ಭಕ್ತಿ-ಸದಾಚಾರವಿಲ್ಲದವರ ಆರಾಧನೆ ದಂಡವೆಂದೆನ್ನಿಸತೊಡಗಿತು. ಈಗ ಇವರು ಬಸವಣ್ಣನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಭಾರಕರು! [ಬ.ಷ.ವ. ೭೫೦]

ಮತ್ಸ್ಯ ಲೋಕವನ್ನೇ ಮಹಾ ಮನೆಯನ್ನಾಗಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಹರ್ನಿಶಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ. ಜನತೆಯನ್ನು ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರಲು ಭಾರತೀಯರು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಒಂದು ಆಗದ ಹಾದಿಯೆಂದರೆ ದೇವರ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾ ಮಿತ್ಯ. ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ದೇವರು ತಾವು ಎಷ್ಟೇ ಕದ್ದು, ಮುಚ್ಚಿ ಏನನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನು ಕಂಡುಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ- ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ತನ್ನೂಲಕ ಜನತೆಯನ್ನು ಸದಾಚಾರ ದಲ್ಲಿರಿಸುವ ಈ ಸುಲಭೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶರಣು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಹೇಗೋ ಹೇಗೋ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪ್ಲೇಕ್ರಗಳು ಹುಟ್ಟಿ-ಬೆಳೆದು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ದೇವನಿ ಗಿಂತ ಈ ಸ್ಥಾನಿಕ ದೇವರ ಪ್ರಭಾವವೇ ಮಿತಿಮೀರಿ ಬೆಳೆದಾಗ, ಜನತೆಗೂ ತಮ್ಮ ಪಾಪಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ [ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದಕ್ಕೆ] ಒಂದು ಒಳಹಾದಿ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ದುಷ್ಟತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಚಾಲನೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ದುರಾಚಾರವೇ ತಾಂಡವವಾಡತೊಡಗಿದಾಗ, ಬಸವಣ್ಣ 'ಅಂತರಂಗದ ನಿರಾಕಾರ ಲಿಂಗ'ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಅದರ ಕುರುಹಾಗಿ ಅಂಗದ ಮೇಲೂ ಒಂದು ಲಿಂಗಧಾರಣೆಯ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ. ಮಹಾ ಭಾರತದ ಗೀತೋಪದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಈಶ್ವರಸ್ವರೂ ಪದೇವಾನಾಂ ಹೃದ್ಧೇಶೇರ್ಜುನ ತಿಷ್ಠತಿ' ಎಂದು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ದೇವನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕುರುಹಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬಸವಣ್ಣ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ವಿಧಾನದ ಆಸರೆಯನ್ನ ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಅವನ ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಸವಂಚನೆಗಳು ಸುರು ವಾದವು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತುಂಬ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ಕುಳ್ಳಿರ್ದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ ಅಲ್ಲ ದಾಟವನಾಡುವರಯ್ಯ, ಬೆಳ್ಳೆತ್ತಿನ ಮರೆಯಲಿದ್ದು ಹುಲ್ಲೆ ಗೆಂಬ ತೊಡುವಂತೆ [ಬ.ಷ.ವ. ೭೪೪] ಎಂದು ಮಮ್ಮಲ ಮರುಗಿದ. "ಕಳ್ಳ ಹಾದರಿಗರ ಕೈಯಲು ಪೂಜೆಯ ಕೊಳ್ಳ ನಮ್ಮ

ಮಾರ್ಚಿ, 1986 13

ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ. ಅದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ತೂರಿ ಮೀವ ಆಣ್ಣಗಳೂ, ತೋರಿ ಮೀವ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಎಲ್ಲರದೂ ಇದೇ ಹಾಡು. ನೂರ ನೋಡಿ ನೂರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಶೆ ಹರಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ರೋಷ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತಿನಂತೆ ಮನವಿಲ್ಲದ ಜಾತಿ ಡೊಂಬರೇ, ಹೊರಗೆ ವಿನಯವಾಗಿ ಒಳಗೆ ಕುಟಿಲ ವಾಗಿ ಭಕ್ತರೆನಿಸಿಕೊಂಬುವರೇ. ಇಂಥವರಿಗೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಬೇಕಾ ದಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದ. ಕಬ್ಬಿನದ ಕೋಡಗವ ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು ಹೊನ್ನಾದಡೇನು, ಮತ್ತೇನಾದಡೇನು, ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನರೂಹ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕ? ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಯೂ ನಂಬದ ಡಂಭಕರಿಯ್ಯ [ಬ.ಪ.ವ.-೯೫] ಎಂದೆನ್ನಬೇಕಾದರೆ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆಷ್ಟು ಹತಾಶೆಯಾಗಿರಬೇಡ?

ತಾನು ಕಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗದ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಈ ಡಂಭಕರನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರಲು ತಕ್ಕ ಮೀರಿ ಯತ್ನಿಸಿದ. ಬಸವಣ್ಣ ಅಪ್ಪಟ ಆಶಾವಾದಿ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಿರಾಶೆಯ ಹೊಂಡ ದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಕೊಳ್ಳುವವನಲ್ಲ. ಲಿಂಗದ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ತಿದ್ದಬಹುದೆಂಬ ಆಶೆಯಿರಿಸಿಕೊಂಡು "ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚತ್ತು ನಡೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಲಿಂಗವೇ ಘಟಸರ್ಪನಯ್ಯಾ. ನುಡಿಯಲು ಬಾರದು, ನಡೆಯಲು ಬಾರದು, ಲಿಂಗದೇವನೇ ದಿಬ್ಬವೋ ಅಯ್ಯಾ- [ಬ.ಪ.ವ. ೬೪೫]" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ. "ಮಜ್ಜನಕ್ಕೇರುವುದು ಲಿಂಗ. ಅದು ಲಿಂಗಕರಸ್ಥಲದ ದಿಬ್ಬ" ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ. ಅವರು ಪೂಜೆ ಸುವ ಲಿಂಗ 'ಗುರುಪಚನ ಭಾಷಾಪತ್ರ' ಎಂದು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿತ್ತಿಸಿದ. ಈ ಲಿಂಗ 'ಸತ್ಯದಿಂದ ನಡೆವೆಗೆ ನಿತ್ಯ ನೇಮವಾಗಿ ಸಲಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಹಸಿವೆಗೆ ಮಡಿಲ ಕಿಚ್ಚಾಗಿ ಸುಡುವ' ಎಂದು ಭಯಬಿತ್ತಿದ. ಅದರೂ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ 'ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ'.

ಈ ಅನುಭವ ಬಸವಣ್ಣನ ವೈಚಾರಿಕ ಒಳಗಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯಿಸಿತು. 'ಸುಕ್ಷೇತ್ರ' ಗಳ ಸುತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಅನಾಚಾರ-ಅಂಧಾಚಾರಗಳೇ 'ಲಿಂಗ'ದ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆದಾಗ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೂ ಅದುವರೆಗೆ 'ಲಿಂಗ'ದ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಇದ್ದ ಭ್ರಮೆ ನಿರಸನವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯತನಕ 'ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆವವರ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ ನುಡಿವವರ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಉಗುಳು ನಂಗಿದಡೆ ಅಂದಂಗೆ ಕಲ್ಪಿಸವಯ್ಯಾ. ಎನೆಂಬೆನೇಂಬೆ ನಯ್ಯಾ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆವವರ ಅಂಗ ಲಾಕಿಕ: ಮುಟ್ಟಲಾಗದು. ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ ನುಡಿವವರ ಶಬ್ದ ಸೂತಕ: ಕೇಳಲಾಗದು. ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಗಮನದಡಿ ಆ ನಡೆ ನುಡಿ ಗೊಮ್ಮೆ ನ್ರತಗೇಡಿ, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ! [ಬ.ಪ.ವ. ೬೦೦] ಎಂದು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟವ 'ಈ ಲಿಂಗದ ಬಲವನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮತ್ತೇ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡ. 'ಲಿಂಗವಿರದೆ ಸೀಮೆಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ? ಲಿಂಗವಿರದೆ ಪಶುವಿನ ತೊಡೆ

ಯಲ್ಲಿ? ಕಲ್ಲ ತೆಕ್ಕೊಂದು ಮಳೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಆ ಕಲ್ಲು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಆ ಮಳೆ ಭಕ್ತನಾಗಬಲ್ಲದೆ? ಇದು ಕಾರಣ ಸತ್ಯ, ಸಹಜ, ಸದ್ಭಾವ, ಸದ್ವರ್ತನೆ ಉಳ್ಳದೆ ಸದ್ಭಕ್ತ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಳೆಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ [ಬ.ಪ.ವ. ೧೦೩೬] ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡ. ಎಂತಹನಾದ ರೇನು ಲಿಂಗ ಮುಟ್ಟಿದವನೇ ಕೇಳು ಜಾತಿ [ಬ.ಪ.ವ. ೧೪೨], ಲಿಂಗದೇವನಿಲ್ಲದೆ ಶಾಪು ನರವಿಂಥ ಹೋಗಲಾಗದು. [ಬ.ಪ.ವ. ೮೭] ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣ, ಪಡು ಸ್ಥಲದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಲವಾದ ಭಕ್ತಸ್ಥಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೇ ಲಿಂಗದಿಂದ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣ 'ಆ ಕಲ್ಲು, [ಲಿಂಗ] ಮಳೆ [ವ್ಯಕ್ತಿ] ಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಆ ಮಳೆ ಭಕ್ತನಾಗ ಬಲ್ಲದೆ?' ಎನ್ನುವ ಹಂತಕ್ಕೇರಿದ್ದು ಆತನ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ. ಬಸವಣ್ಣನ ವಿಚಾರಧಾರೆ ನಿಂತು ಮುಳುಕುಹೋದ ಮುಗ್ಗಲು ನೀರಲ್ಲ; ಅದು ಸದಾ ಮುಂದುವರಿದು ಹರಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಸ್ವಚ್ಛ ಝರಿಯೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸದ್ಭಕ್ತನ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಲಿಂಗದ ಮಾನದಂಡ ತನ್ನ ಬೆಲೆ ಕಳೆ ದುಕೊಂಡೊಡನೆ ಬಸವಣ್ಣನ ಮುಖ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನ ಪರಿಶುದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾ ಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ-ಸೇವೆಯತ್ತ ಹೊರಳಿದುದನ್ನು ಇದೇ ವಚನದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುತಿಸಿ ಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸದ್ಭಕ್ತನೆ ನೆ ಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಈಗ ಸತ್ಯ ಸಹಜ, ಸದ್ಭಾವ, ಸದ್ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಆಗತ್ಯವಾಯಿತು. ಲೆಸೇನಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ದಿನ ಬದುಕಿದರೂ ಸಾಕು (ಬ.ಪ.ವ. ೧೦೪೪) ಎನ್ನುವಂತಾ ಯಿತು. ಲಿಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮನ ಸಟಿಯಿಲ್ಲದ, ಪ್ರಪಂಚವಿಲ್ಲದ, ವೈಶಿಕವಿಲ್ಲದ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸತೊಡಗಿತು. ಇದು ಸಮಗ್ರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿ. ಮೊದಲು ಬರೀ ಲಿಂಗಧಾರಕರ ಲೇಸು ಬಯಸು ತಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣನ ದೃಷ್ಟಿಯ ಕ್ಷಿತಿಜ ಈಗ ಸಕಲ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆ ಲೇಸು ಬಯಸು ವಷ್ಟು ಹಿಗ್ಗಿಕೊಂಡಿತು. ಎರೆದರೆ, ನೆನೆಯದ, ಮರೆದರೆ ಬಾಡದ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ ಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹುರುಳೂ ಕಾಣಿಸದಾಯಿತು. ಜಂಗಮಕ್ಕೆರೆಯುವದೇ ಲಿಂಗಕ್ಕೆರೆ ದಂತೆ- (ಬ.ಪ.ವ. ೧೦೬೬) ಎಂಬ ತತ್ವ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಕಾನೊಬ್ಬನೇ ಭಕ್ತ ನಾಗಿ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ (ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮೂಹ) ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮವಾಗಿ (ಬ.ಪ.ವ. ೮೬೬) ಕಾಣತೊಡಗಿದರು. ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಜ ಕಣ್ಣಿದುರು ನಿಂತಾಗ, ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತ ಸೂತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ಕಳಬೇಡ, ಕೊಲಬೇಡ, ಹುಸಿಯನು ಕೂಡಿಯಲು ಬೇಡ ಮುನಿಯಬೇಡ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ಪಡಬೇಡ, ತನ್ನ ಬಣ್ಣ ಸ ಬೇಡ, ಇದಿರ ಹಳೆಯಲು ಬೇಡ, ಇದೇ ಅಂತರಂಗಶುದ್ಧಿ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವರನೊಲಿಸುವ ಪರಿ (ಬ.ಪ.ವ. ೨೩೫) ಎಂಬ ನಿಲುವಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ

ಮಾರ್ಚ್, 1986

ಲಿಂಗಸಾರಾಯ ಸಜ್ಜನರಲ್ಲದವರ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೆಂತೊಲಿವನು ? (ಬಸವ
೧೨೦) ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣನೇ ಧಾರಣೆ, ದೀಕ್ಷೆ, ಸಂಸ್ಕಾರ, ಮಂತ್ರ,
ಉಪದೇಶ ಇಂಥ ಯಾವ ಗೊಂದಲವೂ ಇಲ್ಲದ, ಅಷ್ಟಾವರಣಗಳ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದ, ಪಂಚಾ
ಚಾರಿಗಳ ಪಡಿಸಾಟಿಲ್ಲದ, ಪಟ್ಟಣದ ಸುದ್ದಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸುಲಭ ಸೂತ್ರವನ್ನು
ನೀಡಿದ. ಜಗಜ್ಯೋತಿಯಾದ.

ಇದೇ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅವನ ಇತರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಸ
ವಣ್ಣ ಅಜ್ಜ ನೆಟ್ಟ ಅಲದ ಗಿಡಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ತಾನೇ ಬೇಸಿದ ಬನ್ನಿಯ ಗಿಡಕ್ಕಾ
ಗಲೀ, ನೇಣು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವನಲ್ಲ. ಸನಾತನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮೌಢ್ಯದ
ಬಗೆಗೆ ಆತನೆಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರವಾದಿಯೋ, ಸ್ವಪ್ರೇರಿತ ಮೌಢ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇ ನಿಷ್ಕರ
ವಾದಿ. ಆತನ ಈ ನಿಷ್ಕರ ಸ್ವಪ್ರತಿಗಾಗಿಯೇ ಆತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಬಳ
ಹೊರಗೂ ಒಂದಾದವ. ಒಳ ಹೊರಗೊಂದು ಪರಿಯ ಕುಟಿಲವನ್ನು ಕಂಡರಿಯದವ
ತನ್ನಲ್ಲೇ ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಎನ್ನ ತಪ್ಪು ಅನಂತಕೋಟಿ (ಬಸವ.) ಎಂದು ತಪ್ಪಿನೇ ತಪ್ಪು
ಪ್ರಿಕೊಳ್ಳುವವ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತ ಅಂದಿನವರಿಗೂ ಆದರ್ಶ, ಇಂದಿನವರಿಗೂ
ಆದರ್ಶ. ಬಸವಣ್ಣನ ಸಮಗ್ರ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು.
ಅದರೆ ಆತನ ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ, ತಪ್ಪುಪ್ರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ತನ್ನದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಸಾಧಿಸ
ವಿರುವಿಕೆ, ಉನ್ನತ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಬೀಗಿಕೊಳ್ಳದ ಕೈಕರತೆ. ಇವು
ಗಳನ್ನಾದರೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ ? ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ
ಅಂತಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿರುವವನ ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ ಅಂತ್ಯಂತ ಸಂದೇಹಾ
ಸ್ಪದ.

ಬಸವಣ್ಣ ಜನತೆಯ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಿಡ್ಡನ್ನು ತೊಳೆ
ಯಲು ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನ ಆತನ ವಚನಗಳ ತುಂಬ ತುಂಬಿ ನಿಂತಿದೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು
ಅರಿಯುವ ಕಣ್ಣು ಬೇಕು. ಮನದೇಕು. ಆತನ ಪ್ರಯತ್ನ-ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿ
ಸದೇ ಆತನ ಅಂತರಂಗವನ್ನರಿತುಕೊಳ್ಳದೇ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಚಟುವಟಿ
ಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ಅಂದೇ ಅಂಧಾಚಾರದ ಪಾಚಿ ಬೀಳಿತು ಮುಂದಿನವರಿಗೂ
ಅಸಾಯದ ಕಂದರವಾಗಿ ಬಾಯ್ಬಿರೆದು ನಿಂತಿತು.

ಯಾವನು ಪ್ರಾಣದಿಂದಿರುವಾಗಲೇ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ದೇಹದಿಂದ ಸಂಧ್ಯವಾದ
ಮುಟ್ಟಿಗೂ ದೂರವಾಗಿ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಮರಣಾನಂತರ
ಈಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಿ ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ
ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವನು.

—ಸೋಕ್ರಟೀಸ್

ಹೆಣ್ಣು ಮಾರುವ ಹಂತಕರು

—ಬಿ. ಸುಬ್ರಾಯ ಅಡಿಗ

ನಿವೃತ್ತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಸಂಚಾರಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ-583119

ರೈತರ ಶತಮಾನದ ಒಂದು ರೋಷಾಂಶಕಾರಿ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಆದುದು.
ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಎಡಿನಬರಾ ಎಂಬ ನಗರದ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಕೆಕ್ಕಿರಿದ
ಜನ ಸಂದಣಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಕೋರ್ಟಿನ ವೇಳೆ ಮುಗಿದ್ದರೂ ಜನ ರೋಷವನ್ನು ಗಮ
ನಿಸಿ ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ರಾತ್ರಿಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾಯಿತು ಜನ
ರೋಷ ಅದೆಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಿತ್ತೆಂದರೆ ಕೇಸನ್ನು ಕ್ಷಣ ಕಾಲವೂ ಮುಂದೂಡುವಂತಿ
ರಲಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿನ ಹೊರಗೆ ಜನ ಸಮೂಹ ಹಂತಕರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸ
ಬೇಕೆಂದು ಕೂಗಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪಟ್ಟಣದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ಸಾಗಿತ್ತು.
ಆದರೆ ಕೋರ್ಟಿನೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ತಬ್ಧತೆ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ನಿದೋಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಲೆ
ಗೈದ ಕೆಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದು, ಜನ ಅವರನ್ನೇ ನಿಟ್ಟುಸುರಿಸಿದ್ದರು.
ಎಲ್ಲರೂ ತೀರ್ಪಿನ ಹಾದಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇರುಳಿಡೀ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದ ಬಳಿಕ
ಬೇಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ನ್ಯಾಯಧೀಶರ ತೀರ್ಪು ಹೊರ ಬಿತ್ತು — “ಕೊಲೆಗಳ ಅರೋಪ
ರುಜುವಾತಾದುದರಿಂದ ವಿಲಿಯಮ್ ಬರ್ಕ್‌ನಿಗೆ ಗಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.”

ಜನರ ಉದ್ವೇಗ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಗ್ಗಿದರೂ ಅವರೆಲ್ಲ ಅಪರಾಧಿ ವಿಲಿಯಂ ಬರ್ಕ್,
ವಿಲಿಯಮ್ ಹೇರ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮತಿ ಎಮಂಡ್ ಯುಂಗಲಾರ್ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು
ದಂಗಾದರು. ಇವರ ಮೇಲೆ ೧೬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೊಲೆಯ ಅರೋಪವಿತ್ತು. ಪೊಲೀಸ
ರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇಷ್ಟೇ. ಇವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕೊಲೆಗೈದಿದ್ದ
ರೆಂಬುದು ಸ್ವತಃ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ!

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಡಿನ ಬರಾದಲ್ಲಿ ಡಾ. ನಾಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸರ್ಜನ್ ಇದ್ದ.
ಆತ ಒಂದು ಕೋಚಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ ತೆರೆದಿದ್ದ. ಈ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. ಮಾನವ ದೇಹದ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯ ಹೇಳಲು,
ಡಾ ನಾಕ್ಸ್‌ನಿಗೆ ಶತ ವಿಘ್ನೇನಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣಗಳು ಬೇಕಿದ್ದವು, ಹೆಣ್ಣು
ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಕ್ಸ್ ವಿಲಿಯಮ್ ಬರ್ಕ್‌ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ. ಹೆಚ್ಚು
ಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಒದಗಿಸಲು ಬರ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿದ.

ಮಾರ್ಚ್, 1986

ಅಂವೇ ಸಂಜೆ ಬರ್ಕ ಎದಿನ ಬರಾದ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದ
ಮತ್ತು ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ಲಂಚವಿತ್ತು, ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಜನೆ ತಿಳಿಸಿದ. ಅದರ
ಪ್ರಕಾರ, ಆತ ಮರುದಿನದಿಂದಲೇ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೂಳ
ಲಾದ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಹೊರತೆಗೆಯತೊಡಗಿದ ಮತ್ತು ಬರ್ಕ ಅವನ್ನು
ಡಾ|| ನಾಕ್ಸನ ಬಳಗೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೊ ಸಲ ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ
ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಬರ್ಕನಿಗೆ ಹೊಸ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆತ ಆತ ಡಾ|| ನಾಕ್ಸನ
ಕಟುವತನಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಗಲೇ ಬರ್ಕನ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲೊಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಮೂಡಿತು ಆತ
ತನ್ನ ಮಿತ್ರ ಹೇರಾನ್‌ನನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ. ಹೇರಾ ಒಂದು ಹೋಟೆಲಿನ ಮಾಲಿಕ.
ಅವನಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ — ಅವನ ಸುಂದರ ಪತ್ನಿ ಎಮಂಡ್ ಯುಂಗಲ್ ಕೂಡ ಸೇರಿದಳು.
ಆಕೆ ಮುಗ್ಧ ಯುವಕರನ್ನು ತನ್ನ ಹಾವ ಭಾವದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಮತ್ತು ತನ್ನ
ಸಾಂದರ್ಭ್ಯದ ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಕರೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬರ್ಕ ಹಾಗೂ
ಹೇರಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತನ್ನದೆ ಇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
ಈ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಚಹ ಇಲ್ಲವೇ ಮೀನು ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ನೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು
ಡಾ. ನಾಕ್ಸನ ಬಳಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಯಾರಿಗೂ ಸಂದೇಹವಾಗದಷ್ಟೆ?

ಆದರೆ ಅದೊಂದು ದಿನ ಈ ಗುಟ್ಟು ಬಯಲಾಯಿತು, ಹೇರಾನ್ ಹೋಟೆಲಿನ
ಫೆಲ್ಡ್ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇರಾ ಹಾಗೂ ಬರ್ಕ ಜಿನ್ನಾಗಿ
ಮದ್ಯ ಕುಡಿದರು. ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಲಿನ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆ
ಯಲ್ಲೇ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ
ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಳು.
ಸಮಾರಂಭದ ಬಳಿಕ ಆಕೆ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಾಗ ವೆಟ್ಟಿಲುಗಳತ್ತ ಸಾಗುವ
ಬದಲು ತಪ್ಪಾಗಿ ಆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಯುವತಿ
ಬೊಬ್ಬಳ ಹೆಣವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಇಬ್ಬರೂ ಬೆಚ್ಚಿದರು. ಹೆದರುತ್ತ
ಹೊರಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವರು ಶಾಣಿಗೆ ಹೋದರು.

ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಪೊಲೀಸರು ಹೋಟೆಲು ಸುತ್ತುವರೆದು ಬರ್ಕ ಹೇರಾ
ಹಾಗೂ ಹೇರಾನ್ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಪೊಲೀಸರು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಿಂದ
ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ತತ್ವಗಳೂ ಹೊರಬಿದ್ದವು. ಸಂಜೆಯೊಳಗೆ ಇಡೀ
ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲವುಂಟಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿ
ದ್ದ ಜನ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದರು. ಬರ್ಕ ಹಾಗೂ ಅವನ ಸಹಕಾರಿ
ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕೊಪ್ಪಿ ಸುವಂತಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿದರು. ಜನರ ರೊಚ್ಚನ್ನು

ಗಮನಿಸಿ ಆ ರಾತ್ರಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಯಿತು.
ಜಿನ್ನಿಗೆ ಬರ್ಕನಿಗೆ ಗಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಉಳಿದವರು ಸಂದೇಹದ ಲಾಭ
ದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾದರು. ಆದರೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಜನತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟೀತೆ? ಶ್ರೀಮತಿ
ಎಮಂಡ್ ಯುಂಗಲ್ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಹೇರಾನ್ ಸ್ಥಿತಿ
ಅದೆಷ್ಟು ದಯನೀಯವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಆತ ಬೇಕೆಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ
ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡತೊಡಗಿದ. ಅವನ ನೆತ್ತರು ಹೀರುವ ಬಯಕೆ ಹೊಂದಿದ ವನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ
ಅವನನ್ನು ಒಣ ಸುಣ್ಣದ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ. ಅವನ ತಲೆ ಬಿಸಿ ಸುಣ್ಣದ
ರಾಶಿಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾಯಿತು.

ಶೋಧದ ಲೋಭದಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮೂಲವನ್ನರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದ ಡಾ||
ನಾಕ್ಸ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬದುಕದಾದ. ಎಡಿನ ಬರಾದ ಜನತೆ ಅವನನ್ನು ಅದೆಷ್ಟು
ಬೈದಿತೆಂದರೆ ಆತ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪಟ್ಟಣಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದ. ಮುಂದೆ ಆತ ಆತ್ಮ
ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ! (ಹಿಂದಿಯಿಂದ)

ಬಸವತತ್ವ ಪ್ರೇಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಮನವಿ

ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ”
ಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಭಾಲ್ಕಿಯ ಹಿರೇಮಠ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೂಜ್ಯ
ಶ್ರೀ ಮ.ಘ. ಜೆ. ಚೆನ್ನಬಸವ ಪಟ್ಟದೇವರು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇರೆಗೆ
ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಡಾ|| ಹಾಮಾ ನಾಯ
ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಡಾ|| ಹಾಮಾ ನಾಯ
ಕರು ಹೃತ್ಯರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು,
ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ನಿಧಿಯನ್ನು ಶೇವಣೆಯಾಗಿದಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಸಮಾಜಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ, ಬಸವತತ್ವ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ
ಅವಕಾಶ. ಅದುದರಿಂದ ಮುಕ್ತಮನದಿಂದ, ಉದಾರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಈ ಪವಿತ್ರ
ಅವಕಾಶ. ಅದುದರಿಂದ ಮುಕ್ತಮನದಿಂದ, ಉದಾರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಈ ಪವಿತ್ರ
ಮಣೆಹಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ‘ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ’ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.
ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಚೆಕ್ಕು, ಡ್ರಾಪ್ಪ, ಪೋಸ್ಟಲ್ ಆರ್ಡರ್,
ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಮ.ಘ. ಜೆ. ಚೆನ್ನಬಸವಪಟ್ಟದೇವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಭಾಲ್ಕಿ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾ.

— ವಿ. ಪ್ರಭಾಕರ್

ಶ್ರೀ ನಿವಾಸ ನಿಲಯ 13 ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಕೆ. ಬಿ. ಜಿ. ನಗರ ದಾವಣಗೆರೆ — 577002

ನಾವು ಇಂದು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡು ಹಲವು ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಏಕಾಣುಜೀವಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಜೀವಿಗಳ ಉಗಮ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಗಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜೀವಿಗಳ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿವರಿಸಬಹುದಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯು ಈ ಜೀವ ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಭೂವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ಕಾಲ ವನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕ ಯುಗ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವರು. ಭೂಮಿಯ ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಲಿಯೋಜೋಯಿಕ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಸಾಲಿಯೋಜೋಯಿಕ್ ಯುಗದ ನಂತರ ಆರಂಭವಾಗುವುದೇ ನೆ ಸೋಜೋಯಿಕ್ ಭೌಗೋಳಿಕ ಯುಗ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೃಹತ್ ಸರೀಸೃಪ ಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಇದರ ಅವಧಿ ಸುಮಾರು 170 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳಾಗಿತ್ತು. ಭೂಮಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಯುಗದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲಿಗಳು ಹಾಗೂ ಉರಗಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಅದಾದ ನಂತರ, ಟ್ರೈಯಾಸಿಕ್ ಜುರಾಸಿಕ್ ಎಂಬ ಉಪಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಡೈನೋಸಾರ್ ಅಥವಾ ಹೆಗ್ಗೋಳಗಳು ಜನ್ಮ ತಳೆದವು. ಇವು ನೋಡಲು ಭಯಾನಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಪಾರ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಜೀವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ನೆ ಸೋಜೋಯಿಕ್ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಸರೀಸೃಪಗಳ ಜೀವಾಣು ಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ Mutation ನಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ದೈತ್ಯರೂಪ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವವರ್ಗ, ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲೂ ಕಂಡು ಬರದ ವಿಚಿತ್ರ ರೂಪ ಈ ಡೈನೋ ಸಾರ್ಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಿತು.

ಬೃಹತ್ ಸರೀಸೃಪಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಸಿದ್ಧ ಗಂಗಾ

ಇವುಗಳ ಆಕಾರ ಸಮುದ್ರದ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿತ್ತು. ಡೈನೋಸಾರ್ ಗಳ ಎತ್ತರ ಸುಮಾರು ನೂರು ಅಡಿಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದರ ಎತ್ತರವಾದ ಕತ್ತು ಹಾಗೂ ತಲೆ ಒಂದೊಂದು ಹೆಗ್ಗೋಳಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಬೆನ್ಗಳವರೆಗೆ ದೇಹಭಾರ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಇವು ಆಕಾರ ಹಾಗೂ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಮೀರಿಸಿದ್ದವು. ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುರೂಪಿಯಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಣಿ ಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಾದರೆ, ಡಿಪ್ಲೋಡಾಕ್ಸ್, ಟೈರನೋ ಸಾರಸ್ ಮತ್ತು ಸೈಜೋ ಸಾರಸ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಹೆಗ್ಗೋಳಿಯೆಂದರೆ, ಟೈರನೋಸಾರಸ್ ಟೈರನೋಸಾರಸ್ ಎಂಬ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕ ಸರೀಸೃಪ ಸುಮಾರು 50 ಅಡಿ ಉದ್ದ ವಿದ್ದು, ತನ್ನ ಬೃಹತ್ತಾದ ಶರವನ್ನು ಸುಮಾರು 20 ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಜುರಾಸಿಕ್ ಯುಗದ ಕೆಲವು ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗರಗಸದಂತಹ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸರೀಸೃಪವೊಂದರ ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳು ಪತ್ತೆ ಯಾಗಿವೆ. ಹೆಗ್ಗೋಳಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಉದ್ದನೆಯ ಬಾಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಬ್ರಾಂಟೋಸಾರಸ್ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗೋಳಿಯು 75 ಬೆನ್ ತೂಕವಿದ್ದಿತು.

ಹೆಗ್ಗೋಳಗಳು ಜೀವವರ್ಗದ ವಂಶಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ, ಹೆಗ್ಗೋಳಗಳ ಮೆದುಳು ವಿಸರ್ಪಿತ ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದು, ಅವು ಅಸಂಘಟಿತ ನರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಸರೀಸೃಪಗಳು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿದ್ದವೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ದೇಹದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಬಾಲದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮೆದುಳಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯಿತ್ತೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೆದುಳು ದೇಹದ ಯಿತ್ತೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೆದುಳು ದೇಹದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಿರಿದಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಯೋಮಿಂಗ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 1870 ರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಒಂದು ಡೈನೋಸಾರ್‌ನ ಮೆದುಳು ಕೋಳಿ ಮೊಟ್ಟೆಯಷ್ಟು ಸಣ್ಣದಾ ಗಿತ್ತು. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ, ಇಂತಹ ಮೆದುಳಿನ ಜೀವಿಗಳು ಬಹುಕಾಲ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬದುಕಲಾರವು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವು ಜೀವಿತಕ್ಕೆ ಹೊರಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಗ್ಗೋಳಗಳ ಈ ಅವನತಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮೆದುಳು ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದುದು ಅವುಗಳ ರಕ್ತ. ಅವು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ರಕ್ತದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋದವು. ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಬಂದು ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಿಸಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು ಆದರೆ ಬರುಬರುತ್ತಾ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿ ಹಿಮಯುಗ ಕಾಲಿ

ಮಾರ್ಚ್, 1986

21

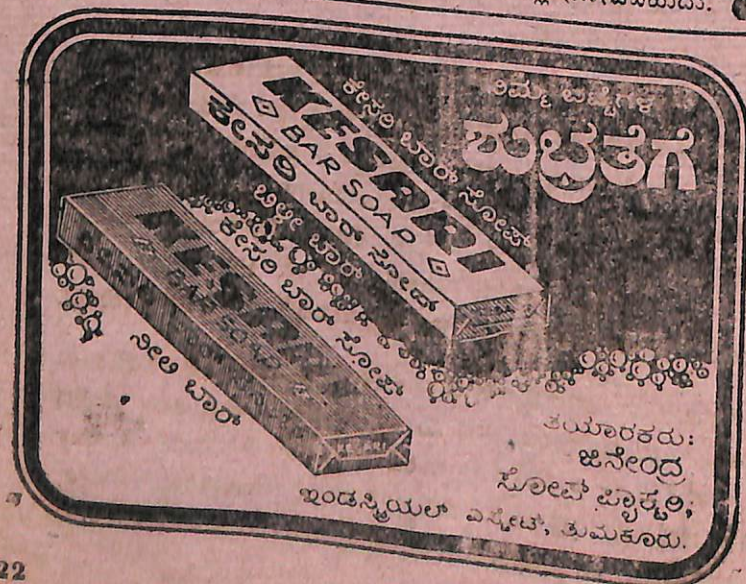

ಟ್ಟಂತೆ ಈ ಜೀವಿಗಳು ಹೊರಬರಲಾರಗಲ್ಲಿ, ವಿವೇಕ ಹಿಂದುದಿಂದ ಅವು ಅವ
 ನತಿ ಹೊಂದಿದನೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವೊಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚಿನ ವಾದಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಹೆಗ್ಗುಳಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಧೂಮಕೇತುವಿನ ಹೊರನೈಯಿಂದ ಬಿದ್ದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ನಿರ್ನಾಮವಾದವು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಅಯಸ್ಕಾಂತೀಯ ಶಕ್ತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಸಹಾ ಈ ಜೀವಿಗಳು ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದುವಾದ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ವಾದವೆಂದರೆ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಹವಾಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು. ವಿಸರ್ಜಿತ ಹಿಂದು ದಿಂದ ಇವು ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿರಬಹುದೆಂಬ ವಾದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪುಷ್ಟಿ ಬಂದಿದೆ.

ಹೆಗ್ಗೊಳಿಗಳು ವಾಸಿಸಿದ್ದ ಯುಗವಾದ ಮೆಸೋಜೋಯಿಕ್‌ಯುಗದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೆಗ್ಗೊಳಿಗಳು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕಗಳು ಅವಕ್ಕೆ ಮೂಡಿದ್ದವು. ಆರ್ಜಿಯಾಪೈರಿಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಸಳಿಯುಳಿಕೆಯ ಪಕ್ಷಿ ಈ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ನೊದಲನೆಯದು. ಇದು ಪಕ್ಷಿ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಹಾಡಿತು.

ಹೆಗ್ಗೌಳಿಗಳು ಇಂದು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ವರ್ಗ ಮಾತ್ರ ಇಂದು ಉಳಿದಿದೆ. ನಾವು ಇಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತಗಳು ಇಂದೂ ಆ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿವೆ. ಹೆಗ್ಗೌಳಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಇಂದು ಸುಳೇಶ್ವರನೊಡನೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಇಷ್ಟತ್ತೊಂದನೆ ಶತಮಾನದ
ಸಮಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗೋಣ

—ಜಿ. ಆರ್. ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯ

ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ಕೃಷಿ ಸಮಾಚಾರ, ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆ (ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ.) 6ನೇ ಮಹಡಿ,
I.C.A.R. ಭವನ, ಡಾ|| ರ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಮಾರ್ಗ, ಹೊಸ ದೆಹಲಿ-110012.

ನಾವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಐದನೇ ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದೇವೆ
ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವನವರ್ಷವೂ ಹೌದು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಾವು
ವನ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರಿಯ ಆಚರಣೆಗಳಾಗಿಯೇ
ಉಳಿದಿವೆ. ಹಳದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳು, ಬರಿದಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಭಂಡಾರ ಹಾಗೂ ಕಾಣೆ
ಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಡುಗಳು ಅನೇಕ ವಿಪರ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿವೆ
ಇವುಗಳಿಂದನೆ ಶತಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆಂಬುದು ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆ
ಯಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಎಷ್ಟು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅದರೂ ವಿಕ್ಟದ ೫೦ ಕೋಟಿ ಜನತೆ ಆನೃತ್ಯಾಂಗ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ೨೯೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಹಾರ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇದು ಎತ್ತ ? ಒಂದೆಂಟು ವರ್ಷ ಮಳೆ ಕೈಕೊಟ್ಟರೆ ಆಫನಾ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಉಗ್ರಾಣಗಳು ಬಹುಬೇಗ ಬರಿದಾಗುತ್ತವೆ. ಜನನ ನಿರ್ಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದರೂ ೨೦೦೦ ಇಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಣಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇಂದಿಗಿಂತ ಶೇಕಡ ೬೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಡುಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ೨೦೦೦ ಇಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨೦ ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆವಾಗುವುದೆಂದೂ ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣ
 ಪಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ೧೯೫೦-೫೧ ರಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ೫೧ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್
 ಇದ್ದುದು ೧೯೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ ೧೫೧ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಿಗೆರಿಸಿದೆ; ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು
 ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅಲೂಗಡ್ಡೆ, ಹತ್ತಿ, ಕಬ್ಬು, ಹಾಲು, ಕೋಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ
 ಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ

ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಣಿಸಬೇಕಾದರೆ ೨೦ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶವಾದ ೩೦೪ ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ೧೭೫ ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು ಸಂಸರದ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕುವಾಗ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಣಿಸುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ತಹಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶಸ್ತ್ರ ವಲಯದ, ಜಾಳ, ಕ್ಷೀರ, ಆರಿಸ್ಪಿ, ಉಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಶೀತ ಮರುಭೂಮಿಗಳ ಕಾವೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವನವೃದ್ಧಿ ನೀರು ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬಕಗಳ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ, ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅಳವಡಣೆ, ಬೆಳೆಪದ್ಧತಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ-ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವೇನನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಇರುವ ಹಸಿರು ಸಂಸ್ಕೃತನಾದರೂ ಸಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತೇವೆಯೇ? ಫಲವತ್ತಾದ ವೇಲ್ಡ್‌ನ ರಚನೆ ಯಾಗಲು ೩ ಸಾವಿರದಿಂದ ೧೨ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಈ ವೇಲ್ಡ್‌ನನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆ ಕಿತ್ತುಹೋದರೆ-ಗಾಳಿ ನೀರು, ಬಿಸಿಲಿನ ನೇರ ಹೊಡೆತದಿಂದಾಗಿ ಇದು ಬೇಗ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗಂಟೆಗೆ ೧೫೦ ಟನ್ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ಗಾಳಿ ಪಾಲಾಗುವುದು ಉಂಟು. ವೇಲ್ಡ್‌ನ ದಪ್ಪ ಹೊದಿಕೆ ವರಗಿದಾಗಲೂ ಇದು ಹೀಗೆ ಕೊರೆತವನ್ನು ಕೇವಲ ವರಗಿದಾಗಲೂ ಮಾತ್ರ ತಡೆಯಬಲ್ಲವು. ಇಂಥ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಉರುವಲಗಾಗಿ, ಮರ-ಮುಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಕಡಿದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದು ಅತ್ಯಹತ್ಯೆಯ ಹಾದಿ, ಔಶ್ವದ ಬಹುತೇಕ ಮರಳುಗಾಡು ಮರುಭೂಮಿಗಳು ಮಾನವನ ಕೊಡುಗೆಯೇ. ಉಪ್ಪು ವಲಯದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಕಾಡುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ಶುಷ್ಕ ಮತ್ತು ಆರಿಸ್ಪಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೀಗಾಗಿ ಮರಳುಗಾಡುಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಇದು ವಾಯುವಾಲಿನ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಟಾವಾದ ವನಸಂಪತ್ತು ಬಹುವಾಲು ಒಲೆ-ಎಣ್ಣೆ ಉರುವಲಾಗಿ ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳ ೧೦ ಕೋಟಿ ಜನತೆಗೆ ಉರುವಲಿನ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಜನ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಕುರುಹು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಇಂಥ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ೨೦೦೦ ಇಷ್ಟಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ಜನತೆಗೆ ಉರುವಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಪೆದಂಭೂತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಷ್ಟು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥನಡೆ ಕೊರತೆ ಆವಾರ. ಉರುವಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನೀಗಲು ಬೇರೆ ಕತ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೧೧ ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಕಾಡು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ೯೦ ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿ ಕೇವಲ ನೀರಿನ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಿ ಸವಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ತಹಮಾನದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆ ಹಾಗೂ ನ್ಯೂನ ಪೋಷಣೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾ ನಿಂತಿರುವ ವಿಶ್ವದ ೧೫೦ ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡಲು ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆ ವನವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ೫೦ ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡ ನೆಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವಾಲಯವೇ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

ಭೂಮಿಯ ವೇಲೆ ಇಂದು ೩ ಭಾಗ ಕಾಡು ಉಳಿದಿದೆ; ಇದು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಸಂಪತ್ತಿನ ಜನನಿಯಾದ ವನಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸಂತ ಕವಿ ಶೇಖ್ ನೂರುದ್ದೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ "ವನವಿರುವ ತನಕ ಅನ್ನ" ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ್ನದಾತೆಯಾದ ವನದೇವಿಯನ್ನೂ, ಭೂಮಿತಾಯಿಯನ್ನೂ ವೀರಯೋಧರಂತೆ ನಾನೆಲ್ಲಾ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಪಣ ತೊಡೋಣ [ಐ ೪ ಎ ಆರ್.]

ಅಧಿಕ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ ನೀಡಿ

ಸಂಕರ ತಳಿಯ ಹಸು-ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುವವರು ಹಸಿರು ಮೇವು, ಭೂಸ, ಹಿಂಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ತಿನಿಸನ್ನು ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಕರಾವಳಿ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳೂ, ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪು.

ಬಹುಷ್ಟು ಸಂಕರ ತಳಿಯ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಕೊರತೆ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅಂಶ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ಪೋಷಕಾಂಶ ಇದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಕು ಪಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಸಂಪನ್ನ ಮೇವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಒನಿಜ, ಲವಣ ಮತ್ತು ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಮೇವಿನಲ್ಲಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಅಂಶಗಳು ಕೊಡುವ ಮೇವು, ತಿನಿಸು ಹಾಗೂ ಇವುಗಳ ಗುಣ ವೃದ್ಧಿಪನ್ನವೆಂಬುದಿದೆ.

ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಒಣ ಮೇವು ನೀಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಪ್ರತಿ ಹರು/ಎಮ್ಮೆಗೂ ೨೦ ೦೦೦ ರಿಂದ ೩೦,೦೦೦ ಅಂಶ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘಟಕಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಸುಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕರಾವಳಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪಶು ಸಾಲಕರು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಋತು, ಮೇವು ಹಾಗೂ ಕೊಡುವ ತಿನಿಸನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕೆಲೋ ಒಣಮೇವಿಗೆ ೨-೫ ಕೆಲೋ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಣಮೇವು ನೀಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕೆಲೋ ಅಧಿಕ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ೧೬೫ ಒಂದು ಕೆಲೋ ಅಧಿಕ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರಾವಳಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಬೇಕು.

[೧೫ ಎ ಅರ್.]

ನಮಿಸು ಬಾ

—ಎಂ. ಎ. ನೀಲಾಂಬಿಕಾ, ಎಂ.ಎ.ಬಿ.ಎಡ್.,
242, ಉತ್ತರಾದಿ ಮೇದ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು-510004.

ಅದೋ ನೋಡು ಬರುತ್ತಲಿದೆ ವಾಕ್ಯಲ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯು
ಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರ ನಾಡಿನ ಜನರ ಕಡೆಗೆ, ಬುವಿಯ
ಸ್ವರ್ಗವ ಮಾಡಿ ಸುಧಿಕರನ್ನುದ್ದರಿಸಿ, ತಾ
ಪಣತೊಟ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲ ನಿಂದಿಹುದು ನೋಡು,
ಮಮತೆಯಿಂದೆಲ್ಲದೆ ಕರುಣೆನ್ನಿಸ್ತಿಯಬೀರಿ,
ಕೋಟ್ಯಾಂಶ ಜೀವಿಗಳ ಮನಕೆ ನೆಮ್ಮದಿ ತಂದು,
ದಾನವತೆ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ, ಮಾನವತೆಯನ್ನುಳಿಸಿ,
ಜಾತಿ ಮತ ಬೇದಗಳ ಸಂಕಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದುದು,
ಸುಜ್ಞಾನ ದೀಪ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲದೆ ಸಸರಿಸುತ,
ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರವ ಜಗಕೆ ಸಾರುತ್ತಿರೆ ಕೇಳು ಬಾ!
ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತದಲಿ ಇರುವ ಜೀವನ ಒಂದೆ,
ಅದಕೆ ನಮಿಸುತ ನೀವು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸಡೆಯಿರಿ,
ಎಂದು ಸಾಧುತಲಿರುವ ದಿವ್ಯಜೀತನಕೇಗ,
ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಲು ಬೇಗ ಬಾ ಮನುಷ್ಯ.

ಚದುರಂಗ

—ಪಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ
“ಕವಿಕೃತಿ ನಿಲಯ”, ಅಂಚೆ, ಮುಂಬೈ-574295 (ದ.ಕ.)

ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಭಾರತದ ರಾಜಮಹಾರಾಜರು ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಕ್ಕಾ ನೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿನೋದ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚದುರಂಗವೂ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಚದುರಂಗವೆಂದರೆ ನಾಲ್ವರ ಗುಂಪು ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ತಲಾ ನಾಲ್ವರಂತಿರುವ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ರಥ ಮತ್ತು ಕಾಲಾಳುದಳಕು ಈ ಆಟ ಆಳ ಮನೆಗಳ ಚದುರಂಗ ಪಟದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಿನಗಳಂದು ಜಾಗರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ರಿಂದೂ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ದಶಮಾಂಶ ಮತ್ತು ಆರಾಬಿಕ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ಭಾರತವೇ ಚದುರಂಗವನ್ನು ಸೃಜಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ವವಾದ.

ಚದುರಂಗ ಎಂದು ಉಗಮವಾಯಿತೋ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪಾಳಿ, ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗಗಳಿವೆ. ಉಳಿ ಚದುರ ಅರ್ಥವು ಚದುರಂಗದ, ಹಲಗೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಶ ನೂರರ ಸುಮಾರಿನ ಒಂದು ಬಾವ್ತಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಪದವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೌದ್ಧರು ಈ ಆಟದ ಜನಕರೆಂದೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿದ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾತಕವಾದುದರಿಂದ ಯುದ್ಧ ರಂಗದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಈ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರತೀಕಿಯಾದ ಈ ಆಟವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಮೊದಲ ದಿನ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಆಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿತ್ತು. ರಾಮನು ಲಂಕೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದಾಗ ರಾವಣನ ರಾಣಿ ಮಂಡೋದರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಆಟ ಇದಂದೂ ಭವಿಷ್ಯ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ.

ಬೌದ್ಧರು ಮತ್ತು ವಿವರ ಚದುರಂಗವಾಡಬಾರದೆಂಬ ನಿಷೇಧವಿತ್ತು. ‘ಆಡಬಾರದು ಜಿನ್ನೆ, ನೋಡಬಾರದು ಪಗಡೆ, ಅಡಿದರೆ ಅಡಬಹುದೋಂದಾಟ ಚದುರಂಗ’ ಎಂದು ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹರಿವಂಶ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಯು ಕೆಂಪು ದಾಳಿಗಳನ್ನು ಬಲರಾಮನು ಕೆಪ್ಪು ದಾಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಚದುರಂಗವಾಡಿದರಂತೆ ಆಟವಿವರಣೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಭಾಸ್ಥಾನದ ಚಿನ್ನದ ಕಂಬದಿಂದ ಒಲರಾಮನು ರುಕ್ಮಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದನೆಂಬುದು ಈ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದಿರಲಿಂಬುದು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೬೦೦ರ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಪದವನ್ನು 'ಅತ್ತಾವಯ' ಎಂದು ಕರೆದು, ಪಗಡಿಯಾಟದಿಂದ ಸೋಲುವ ಬದಲು ಜಾಣೆ ತರುಡೆಯೊಬ್ಬಳು ಚದುರಂಗದಿಂದ ರಾಜನ ಮನ ಆರಳಿಸಿದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಕತೆಯಿದೆ. ಆದರೂ ಚದುರಂಗ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿತೆನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ವಿರಾಟಾ ಕಾಲದ ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಚಾಂಗ್ ಕೀ ಎಂಬ ಈ ಆಟವನ್ನು ಹೆನ್‌ಸಿಂಗ್‌ನೆಂಬ ಜೀನೀ ಮೇಧಾವಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಜೀನೀಯರು. ಬ್ಲಾಡ್ ಎಂಬ ಸಂಶೋಧಕನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಪರ್ಷಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೆಂಬ ಕಾದವಿದೆ.

ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡಿನ ವಿದ್ವಾಂಸ ಡಾ|| ಹೈಡ್‌ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ೧೭೮೫ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಯಾಟಿಕ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಭಾರತವೇ ಚದುರಂಗದ ತವರೂರೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ ೬ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ (೫೫೦ರ ಸುಮಾರಿಗೆ) ಪಾರ್ಸಿ ವರ್ತಕರು ಈ ಆಟವನ್ನು ಪರ್ಷಿಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ 'ಚದುರಂಗ'ವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು 'ಶತ್‌ರಂಜ'ವೆಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿದರಂತೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೦೦ರಲ್ಲಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ತಡೆಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚದುರಂಗದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಪಂಡಿತ ತಿರು ಮೇಕಟಾಚಾರ್ಯರು ವಿಲಾಸಮಣಿ ಮಂಜರಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕುರಿತು ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರಾದ ವೇದ್ಯ ಬಾಣೀ ರಾಯನ ಬಗೆಗೆ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ೧೫ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಷ್ಠ ಬಂಗಾಲಿ ಪಂಡಿತ ಸುಲ್ಪನಿರಚಿಸಿದ 'ಚದುರಂಗ ದೀಪಿಕಾ' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ಆಟದ ನಿಯಮಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಗಳಿವೆ. ಇಂದ್ರ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರ, ನಂದರಿಗೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಬಾಂಧವ್ಯವಿರುವ ಚದುರಂಗ ಮಾನವನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವೆಂದಿದ್ದಾನೆ ಸುಲ್ಪನಿ. ಆದರೆ ಅನೇಕಾದುರೇ, ರಾಜರೊಂದಿಗೆ ರಥದ ಬದಲು ದೋಡೆಗಳೆಂಬ ಸಾಲ್ಪು ಕಾಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಸಾಲ್ಪು ಜನರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅಡುವ, ಕೆಂಪು, ಹಸಿರು, ಹಂದಿ, ಕಪ್ಪು ಕಾಯಗಳಿರುವ ಚದುರಂಗದ ಆಟ ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗತ್ತೋ ಇತರೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತೋ ತಿಳಿಯದು.

ಯುದ್ಧದ ಪ್ರತೀಕರೂಪವಾದ ಚದುರಂಗದಾಟ ರಾಜರೊಳಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ 'ರಾಜಕ್ರೀಡೆ' ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಆಟ

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ

ಗಾರರನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನಲ್ಲದೆ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಣಿಗಳನ್ನು ಪಣವೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೋತವನು ತನ್ನ ಒಂದೊಂದು ಅಂಗವನ್ನು ಪಣವೊಡ್ಡಿ, ಸೋತರೆ ಹರಿಹವಾದ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಆ ಅಂಗವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಟ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಥಿಕೆಯ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆ ಯೊಳಗೆ ಕುದಿಹುಟ್ಟಿರುವ ಕೆಂಪು ದ್ರಾವಕವನ್ನು ಆ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗಾಯ ಮಾಯವುತ್ತಿತ್ತು. ಆತ ಮತ್ತೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ತನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಗವನ್ನು ಪಣವಾಗಿ ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಅಲ್‌ಮುಸ್ಸಾದಿ ಕ್ರಿ.ಶ ೯೫೦ರ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಉತ್ಖನನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಚದುರಂಗದ ಕಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅನೇಯ ದಂತವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ಅಲ್‌ಮುಸ್ಸಾದಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಘನಾತ್ಯಾಯ ಚದುರಂಗ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಷೇಧಗಳೂ ಇದ್ದವೆಂದು ಆತ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಆರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಪ್ರಣಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚದುರಂಗದ ಮೊದಲ ವರ್ಣನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೬೫೦ರಲ್ಲಿ ಅರಬ್ ಅಕ್ರಮಣಕಾರರೂ ಅದನ್ನು ಪರ್ಷಿಯದಿಂದ ಅರಬ್ ದೇಶಕ್ಕೂಯ ಮೇಲೆ ಅದು ಯುರೋಪಿನ ಸಾನಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು. ಈಗ ಚದುರಂಗದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಳಿ ಶಾಖನನ್ನು ಹೊಡೆದಾಗ ಬಳಸುವ 'ಚೆಕ್‌ಮೇಟ್' ಎಂಬ ಪಟ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಪದ 'ಷಾಮತ್' ತೋಪಾಂತರ. ಹಾಗೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನೆಂದು ಅರ್ಥ. ಅರೇಬಿಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚದುರಂಗದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಟಗಾರರು ಅನೇಕರಿದ್ದರು. ಭಾರತದಿಂದ ಬಂದ ಜಾಣನೊಬ್ಬ ರಾಣಿಗೆ ಅವಳ ಮಗ ಸತ್ತದ್ದನ್ನು ಕೂಗುತ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಈ ಆಟವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಆಟದಲ್ಲಿ ತಾನು ಗೆದ್ದಾಗ ತಾವ ತ' ಎಂದನಂತೆ. ಅದರಿಂದ ರಾಣಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗ ಸತ್ತನೆಂದು ತಿಳಿಯಿತಂತೆ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅರೇಬಿಯದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಟಗಾರ ಆಲ್ಫಿ ರೂನಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು, ನಾಲ್ವರು ಆಡುವ ಇಲ್ಲಿನ ಆಟವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಗಮ ಹೊಂದಿದ ಈ ಆಟ ಈಗ ಅಸ್ಸಾಮಿನಲ್ಲಿ ಜೊಯಿಬಾರಂಗ್, ಬೀನಾದಲ್ಲಿ ಪೈಂಗಾಟ, ಟಿಬೆಟಿನಲ್ಲಿ ಚಂದಾರತಿ, ಮಲಯದಲ್ಲಿ ಪಟೋರ್, ಜವಾಹಿ ನಲ್ಲಿ ಕೋಗಿ, ಬರ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಜಟ್ಟಿಕಿಯಾನ್, ಬರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟಿಯಾನ್ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ.

ಮೊಗಲ್ ಸಾಮ್ರಾಟರು ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವಂತ ಮಾನವರನ್ನು ಬಳಸಿ ಚದುರಂಗವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಷ್ಯದ ಜಾರ್ಜ್ ಪ್ರಶ್ಚಿ ವಿಜೇತ ಆಟಗಾರ ಜೊಹ್‌ವಿಸ್ಕಾ

ಮಾರ್ಚ್, 19೨೬

ಒಮ್ಮೆ ಜೀವಂತ ಚದುರಂಗವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಒಂದು ಬೊಡ್ಡ ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ ೬೪ ಚದುರಂಗದ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಟಗಾರರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆಡಿಸಿದ. ತಿರುವೆಂಕಟಾಚರನ್ನ ವಿಲಾಸಮಂಡಿ ಮಂಡರಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಮನೆಗಳಿರುವ 'ಮಹಾವಿಲಾಸ' ಎಂಬ ಚದುರಂಗದಾಟವೂ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಕುಶಲ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚದುರಂಗದ ಬಗೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಸಾವಿರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮುದ್ರಿತವಾದ ಗ್ರಂಥ 'ಬೈಬಲ್', ಎರಡನೆಯದು ಚದುರಂಗದ ಬಗೆಗೆ ಬರೆದಂಥದು.

ಒಬ್ಬ ಅಟಗಾರನು ೪೦ ರಿಂದ ೬೦ ರಷ್ಟು ಅಟಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಆಡುವ ಕುರುಡು ಚದುರಂಗ ಎಂಬ ವಿಧಾನವಿದೆ. ಅಶ್ವತ್ಥವೆಂದರೆ ಅತ ಒಂದು ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದು ಉಳಿದ ಅಟಗಾರರ ಪಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಲನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚದುರಂಗದ ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕ ಆಡುವ ಆಟವಿದು.

ಚದುರಂಗದ ಸಂಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರುಗಳು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಸಾಂತರ ಹೊಂದಿವೆ. ರಾಜನಿಗೆ 'ಪ್ರಧಾನ', ಮಲಿಕ್, ಕುದುರೆಗೆ 'ನಾಯಿಟ್', ಆನೆಗೆ 'ರೊಕ್', ಕಾಲಾಳುವಿಗೆ 'ಪ್ರಾನ್ಸ್', ಪಾದ್ರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ. ಇಂದು ಪ್ರಬುದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿರುವ ಚದುರಂಗದ ಕಾಯಿಲೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಂಗ್, ಕ್ವೀನ್, ಬಿಷಪ್, ನಾಯಿಟ್, ರೊಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಗಳೆಂಬ ಹೆಸರುಗಳೊಂದಿದೆ.

ರಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಚದುರಂಗ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಕ್ರೀಡೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಅದರ ಬಗೆಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ರೀಡೆಯ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ. 200 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೈನಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಚದುರಂಗ ಕ್ರೀಡಾ ಕಾಲಮುಕ್ತಗಳಿವೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಬಾದುಕ್ತಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಚದುರಂಗ ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟ ಬಿಡಲು ವ್ಯಕ್ತ ಉಪಾಯ ಚದುರಂಗ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು.

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚದುರಂಗ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮೊದಲು ನಡೆದದ್ದು ೧೮೫೧ ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಆರಂಭವಾದುದು ೧೮೮೬ ರಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು. ವಿಶ್ವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ರಷ್ಯದ ಅಟಗಾರರು ಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ೧೯೬೩ ವರೆಗೆ ೨೫ ಸಲ ಗೆದ್ದುದು ಅವರ ಸಾಹಸಕ್ಕೊಂದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಚರ್ಮನಿಯ ಡಾಲಾಪ್ಪರ್, ಡಬ್ಬದ ಡಾ|| ಅಲೀಖನ್, ಕ್ಯೂಬಾದ ಕಾಪಾಬ್ಲಾಂಕಾ, ಹಾಲೆಂಡಿನ ಡಾ|| ಯುವೆ, ಭಾರತದ

ಸುಲ್ತಾನ್ ಖಾನ್ ಈ ಶತಮಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಟಗಾರರು. ಜಾಗತಿಕ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋತವರಿಗೂ ಗೆದ್ದವರಿಗೂ ಭಾರೀ ಸಂಭಾವನೆ ಸಿಗುವುದು.

ಜರ್ಮನಿಯ ಪುಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಸೇಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಬೆಕ್ ಇಲ್ಲಿ ೯ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಿಂದಾ ರಂಭಿಸಿ ಮದುಕರ ವರೆಗೆ ಚದುರಂಗ ರಕ್ತಗತ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಅದರ ಕಲಿಕೆ ಕಡ್ಡಾಯ. ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಚದುರಂಗ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ. ವಿದೇಶಗಳ ಪರಿಣ ತರೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಚದುರಂಗದ ಹಾಸು, ಕಾಯಿಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತ ವಾದರೆ ಇವರು ವಿಧಿಯುಕ್ತ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಗರು ತಾವು ಆಸಾಮಾನ್ಯ ಅಟಗಾರರೆಂದೇ ಆರಿತು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ವಚನ ವಾಹಿನಿ

—ಪ್ರೊ. ಸಂಗಮೇಶ ಹಂಡಿಗಿ, ಎಂ.ಎ.,ಡಿ.ಒ.ಎ.
ಗೌ|| ಸಂಪಾದಕರು, 'ಮಾಮಿಡಿ' ತ್ರೈಮಾಸಿಕ, ಕಸಬಾ ಜಾವಡಿ ಹತ್ತಿರ, ನವಿಲುಗಂದ582208

ಅಧಿಕಾರದ ಅಮಲಾ

ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಕುಟಿಲ ಕುತಂತ್ರಗಳಿಗೆ
ಅಸ್ತಿ ತಸ್ತಿ ಇಂಬುದೊರೆತರೆ ಸಾರಾ
ಅಧಿಕಾರ ಅಮಲೇರಿ
ಮದ್ಯಕುಡಿದ ಹುಚ್ಚುಮಂಗಳನಂತೆ ಮಾಡುವರಯ್ಯ
ಚಾಡಿಯ ಜೀಳು ಕಾಟುಕಿದರಂತೂ ತೀರಿತು
ಎನದರ ಕಿರುಚಾಟ! ಎನದರ ಹಾರಾಟ!!
ಪೇಳತೀರದಯ್ಯ ಹೇಳತೀರದು.
ಕಂಡವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಗಾಸಿಗೊಳಿಸುವದಯ್ಯ
ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸುವುದಯ್ಯ
ಅದರ ಹುಚ್ಚು ಬಿಡಿಸಿ ಮೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು
ತಜ್ಞ ಪರು ನೈದ್ಯ ಬೇಕಯ್ಯಾ
ಸಂಗಮೇಶ ಪ್ರಿಯ ನಿಡು ಮಾಮಿಡಿ ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರಾ

ಬಸವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

—ಟಿ. ಎನ್. ಮಹಾದೇವಯ್ಯ

“ಕಾಯದ ಕಳವಳಕ್ಕಂಜಿ ಕಾಯಯ್ಯ ಎನ್ನೆನು. ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಂಜಿ ಈ ಯಯ್ಯಾ ಎನ್ನೆನು.” ಯದ್ವಾ ನಂ ತದ್ವಚತಿ, “ಉರಿಬರಲಿ, ಸಿರಿಬರಲಿ, ಬೇಕು ಬೇಡೆನ್ನೆನು. ಅನು ನಿಮ್ಮ ಹಾರನು ಮಾನವರ ಬೇಡೆನು. ಅನಿ ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮಾಡೆವೆ.”

ಮನುಷ್ಯನು ಹೆಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ತಾನು ಮಾಡುವ ಈ ‘ಕರ್ಮ’ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವರು ಕೆಲವರು. ನಿರಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಹಲವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದಾದ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮವೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದುದು. ತಾನು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಅಶೇ ನಿರಾಶೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ, ಅವನಿಗೆ ಸುಖ ದುಃಖಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು. ಸುಖ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಜೀವನದ ಏರಿಳಿತಗಳೂ ಸಂಭವಿಸಿ, ಅಹಂಕಾರ, ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಅಡ್ಡಿಗಳಾಗಿ ಬಿಡುವುವು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ನಾನೆ ವಿಚಾರಿಸಬಾರದು. ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಗೀತಾ ನುಡಿಯಂತೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದು ಜೀವನದ ಹಿರಿಮೆ.

ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತನುವಿನ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಲಾಷೆಯೆಳೆದು ಹೋಗಿ, ಹೆಮ್ಮಾರವು ನಾಶವಾಗಿ, ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರಲು ಹಾದಿಯು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸತ್ಪುರುಷರು ಸುಖ ಬಂದರೆ ಹಿಗ್ಗದೆ, ದುಃಖ ಬಂದರೆ ಕುಗ್ಗದೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವರೇ ಹೊರತು ಹಿಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಈ ಗೀತಾ ವಾಕ್ಯವು ಇದನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.

ಸುಖ ದುಃಖೇ ಸಮೇ ಕೃತ್ವಾ ಲಾಭಾ ಲಾಭಾ ಜಯಾ ಜಯತಾ |
ತತಃ ಯದ್ವಾಯ ಯುಷ್ಯ ಸ್ಥನೈವಂ ಪಾಪ ಮುನಾತ್ಮಸಿ ||

ಸುಖ ದುಃಖ, ಲಾಭ ಹಾನಿ, ಜಯಾಪಜಯ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಅವೇಲೆ ಮುದ್ದೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾಗು. ಅಂದರೆ ಏನೆಗೆ ಪಾಪವು ತಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಬಂದೀತೆಂದು ಹೆವರಿ ದೇವನನ್ನು ಬೇಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಸುಖ ಬಂದರೆ ಧೈರ್ಯವು, ದುಃಖ ಬಂದರೆ ದೇವರೇ! ಕಾಪಾಡು ಎಂದು ಸಂಕಟ ಬರಲು

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ

ವೆಂಕಟರಮಣ’ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯದಿಯಂತೆ ಮೊರೆ ಹೊಗುವುದು ಶುದ್ಧ ಹೇಡಿತನವಿರುತ್ತದೆ. ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಹೇಳುವಂತೆ Talk no thoughts for your life. ನಿನ್ನ ಜೀವನದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ. ಭಗವಾನ್ ಠಾಮಸ್ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ನುಡಿಗಳೂ ಇದನ್ನೇ ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬಲು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಕರ್ಮಾಕರ್ಮದ ತೊಡಕಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳದಿರು”-ಎಂದಿರುವರು.

ಇದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ನಿಸ್ಪೃಹತೆ. ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿಯಾದ ದೇಹದ ಮಮತೆಯುಳಿದ ಕುರುಹುಗಳು ಬಲವಾಗುತ್ತವೆ. ದೇಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿಸಿದರೂ ಭಕ್ತಿಯ ಆನೇಕವು ಅದನ್ನು ಹುಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ವ್ಯವಹಾರವೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕಳಚಿ ಬೀರುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸಂಬಂಧದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಘೋಷರು ಈ ರೀತಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವರು-“ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮತೆ, ನಿರಾಶೆ, ನಿನ್ನಲ್ಲರೂ, ನೀನು ಹೊಂದಿರುವ ನೀನು ಕೂಡಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ದೈವ ಕತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದೇ ಅತ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕುರುಹುಗಳು.” ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪಂಚನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ತಿಳಿಯಾಗಿ, ಬಸವೇಶ್ವರನು ನುಡಿದಿರುವನು.

“ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಹೇಡಿಯಂತೆ ನಾನು ಹೆದರಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬಾ ಎಂದು ಎಂದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ನಾನು ನರಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಬೇಕುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವವಿದ್ದಂತೆ ಕಾರ್ಯ ಬೇಕಾದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಸಂಭವಿಸಲಿ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧನ ದಾಲತ್ತುಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬೀಳಲಿ. ಅವುಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನೇ ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆಯಿರಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನೇ”-ಎಂದು ತನ್ನ ಅತ್ಯ ಬಲವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವನು.

ಅಸಂಖ್ಯಾತ್ಮ ಸತ್ತಿದ್ದು ಕೋಟಿ
ನಿನ್ನಗಾಗಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಒಬ್ಬನನ್ನೂ ಕಾಣೆ

—ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು

ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಿದರೆ
ಹಿಡಿದಿರ್ಪ ಲಿಂಗ ಘಟಸರ್ಪವಯ್ಯಾ

—ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು

ಮಾರ್ಚ್, 1986

ಭುವಿಗಳಿಗಿರುವ ಶಿವತಾನು... ಇವರಿಗೊಲಿದು...

21 ಭಕ್ತ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರು

—ರುದ್ರ ಪರಮಶಿವ

ಜೈಲೋಕ ದೇವದಲ್ಲಿ ಧನೂರು ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕಗ್ರಾಮ. ಅಲ್ಲಿ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರು ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ ಅವನು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಳು ಕುಲದವನು. ಆದರೆ ಪರಮ ಶಿವಭಕ್ತ.

ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವನಾಮ ಜಪಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಾಡುವನು, ತಾನು ತಿರುನಾಳ್ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಾಂಬಲೇಶ್ವರನ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವನ ಕನಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ತನ್ನ ಕಾಯಕದಿಂದ ಬಿಡುವೆ ಇಲ್ಲದ ಅವನಾಶ ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಹನ್ನೆರಡು ಸಂವತ್ಸರಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರು ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಪೊನ್ನಾಂಬಲನ ಉತ್ಸವದ ಕಡೆಗೆ... ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದರು ಆದ ಕನಸು... ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೂ ಅದೆ ನೆನಪು...

ಉತ್ಸವ ನೋಡುವ ಆಸೆಯುಳ್ಳದು ತಾನು ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಯುವೆನೋ... ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಂದಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಶಿವನ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು

“ಲೋ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರು ನಾನು ಪೊನ್ನಾಂಬಲನ ಜಾತ್ರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಸಾಮಾನು ಹೊತ್ತು ತಾರೋ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಅನಂದದಿಂದ ಕುಣಿಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಹೊತ್ತು ಕರುತ್ತಾನೆ. ಉತ್ಸವ ವೈಭವದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತೇರನ್ನು ನೋಡಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ, ಕಂಡಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪುಕೆಕೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ... ಕಾಣದ್ದನ್ನು ತಾನೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜಯ ಪೊನ್ನಾಂಬಲ... ಶಿವಭೋ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಅನಂದಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, ಊರ ಹೊರಗೆ.

ಆಗ ಶಿವನಿಗೆ ಕರುಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮುತ್ತಿನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೊನ್ನಿನ ತೇರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಾ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಪೂಜಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಇಂಥಾಕಡೆ

ನನ್ನ ಭಕ್ತನಿದ್ದಾನೆ ಕರೆತನ್ನಿ! ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪೂಜಾರಿ ಬಂದು ನೋಡಿದ, ಊರ ಹೊರಗೆ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಪ್ಪುಮೈಯವನನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು. “ಛೇ...ಛೇ... ಇವನು ಶಿವಭಕ್ತನೆ?” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಶಿವಾ ಈ ಭಾರಿ ನಂದೀಶನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂದೀಶ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನ ವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರನ್ನು ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. “ಎಲ್ಲೋ ಉತ್ಸವವಾದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಇರುವೆಯಲ್ಲ” “ನಾನು ಹೇಗೆ ಬರಲಿ? ಹಿರಿಯ ಜಾತಿಯ ಹರಲೆಲ್ಲ ಹಳೆಯವರು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರು. “ಕೊಂಡ ಹಾಯಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿರಿಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆ” ಎಂದು ನಂದೀಶ ಅವನನ್ನು ಕೊಂಡದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ” ಎದ್ದ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರಿಗೆ ಶಿವನ ಸಾರೂಪ್ಯ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಶಿವ ಭಕ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಬಂಗಾರ ಬಣ್ಣದ ತನು... ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ (ತೋಳಿಗೆ ಎದೆಗೆ, ಹಣೆಗೆ) ತೊಡೆದ ವಿಭೂತಿ... ಕೊಡಲಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾಲೆ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಡಲ... ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ ಜಡೆ... ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಕಾಂತಿ ಬೀರುವ ತೇಜಸ್ವಿ ರೂಪು... ಎಲ್ಲರ ಬೆರಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

ನಂದೀಶಾ ಅವನನ್ನು ಪೊನ್ನಾಂಬಲನ ಗರ್ಭಗುಡಿ ಒಳಗು ಕರೆದೊಯ್ದು ಮಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ

ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರನ್ನು ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣದೆ ಜನರು ವಿಸ್ಮಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಶಿವ ನೋಡನೆ ಹೊಳೆದ ವಿಮಾನದೊಳಗೆ ಕೂತು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ ತಿರುನಾಳ್ಪೊವರನ ದರ್ಶನ ಹಲವರಿಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿವಾ ಅವನಿಗೆ ಗಣ ಪದವಿ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಬಳಿ ಇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ :—
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಅವಧಿ ಮುಗಿ ಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇವೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸದಸ್ಯತ್ವಚಂದಾ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ

ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯಿರಿ

- ಇದೀಗ ನೀವು ಸಾಬೂನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯಬಹುದು.
- ಕಸ್ತೂರಿ ನೀಲಂ ಹಾಗೂ ಕಸ್ತೂರಿ ಬಾರ್ ಸೋಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.
- ಕಸ್ತೂರಿ ಸಾಬೂನುಗಳು ಬಹು ಉಳಿತಾಯಕರವಾದುದು ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿ ಬಾರ್ ಸೋಪಿನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಒಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಡಿಟರ್ಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಉಡುಪುಗಳು ಬಿಳುಪಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಧಿಕ ಉಜ್ವಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಸ್ತೂರಿ ಸಾಬೂನುಗಳನ್ನು ಇಂಪೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ

‘ಕಸ್ತೂರಿ’
ಬಾರ್ ಸೋಪ್

‘ಕಸ್ತೂರಿ’
ನೀಲಂ ಬಾರ್ ಸೋಪ್

ಕಯಾಕೆಕರು:

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಯಿಲ್ ಮಿಲ್, ತುಮಕೂರು.

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ

ವೃದ್ಧಿಯ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್. ಎಂ. ಜಿ. ಕೆ ಮೂರ್ತಿ
172, ಫಸ್ಟ್ ಮೈನ್ ರೋಡ್, ಕೇಶವಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು. -560020

ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಕಡೆ ಕಾತುಕಮಯ ಶಿಲ್ಪಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ರಾಸ್ ಎಂಬ ಊರಿನ ಬಳಿ ಮೋನಾವೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ “ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಹೌಸ್” (ದಿನಚರಿ ಮಂದಿರ) ಎಂಬ ಕಟ್ಟಡವಿದೆ. ವರ್ಷದ ಪ್ರತಿ ದಿನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ೩೬೫ ಕಿಟಕಿಗಳೂ, ವಾರ ದಿನಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುವ ಏಳು ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರಗಳೂ, ತಿಂಗಳಿಗಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ಹೊಗೆ ಗೂಡುಗಳೂ (ಚಿನ್ನೀ), ವರ್ಷದ ಪ್ರತಿ ವಾರದ ಸೂಚನೆಗಾಗಿ ೫೨ ಕೊಠಡಿಗಳೂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿವೆ.

ಸಾಲ್ವೇಡರ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೧೮೬೦ ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಹಂಗಾಮಿ ಗುಡಾರ ೧೦.೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ೨೫೦ ಅಡಿ ಉದ್ದ, ೧೫೦ ಅಡಿ ಅಗಲ, ೧೦ ಅಡಿ ದಪ್ಪನಾಗಿ, ತನಗೆ ತಾನೇ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಮರದ ಛಾವಣಿ ಮರದ ಗೂಟೆಗಳಿಂದಲೂ, ಚರ್ಮದ ಬಾರುಗಳಿಂದಲೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೃತಿಯ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಧ್ವನಿ ಗತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂರು ಅಡಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಡುಸೂಜಿಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದರೂ ಅದರ ಶಬ್ದ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವೀಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ “ಎಸ್ ಕೋರಿಯಲ್” ಎಂಬ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ೩,೦೦೦ ಕೋಣೆಗಳೂ, ೨೯೭೩ ಕಿಟಕಿಗಳೂ, ೧೦೦ ವೈಲಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಇವೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ಅಗಾಧವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅದರ ೧೨,೦೦೦ ಚಾಗಲುಗಳ ಬೀಗ ಇನ್ನೂ ತೆರೆಯುವ ಬೀಗದ ಕೈಗಳಭಾರ ೧೫,೪೦೦ ಪೌಂಡುಗಳು; (ಸುಮಾರು ಏಳು ಟನ್‌ಗಳು).

ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶದ ಪ್ಲೇಟೇನಿಯಂ ನದಿಯ ಮೂಲವು ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಬೃಹದಾಕಾರ ಮರದ ಮೊಟಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹರಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮರದೊಳಗಿರುವ ಒಂದು ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸದಾ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ದೀಪವಿದೆ.

ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಲ್ಪಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಲೆ ಆಸಾದನೆ ಗೆಂದು, ಅವನಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಆ

ಫೆಬ್ರವರಿ, 1986

ಕಟ್ಟಡದ ಗೋಪುರ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ದಂಡನೆ ತಡೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಘಂಟೆ ಗೋಪುರ ಎಷ್ಟು ಸಂದರವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಮರಣದಂಡನೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಬವೇರಿಯಾ ದೇಶದ ರಾಜ ಲಡ್ವಿಗ್ ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರಿ ಸೋಫಿಯ
ಮದುವೆಗಾಗಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ಡಾಲರ್ ಖರ್ಚಿನ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಗಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ
ಪಾಯಿತು ಮದುವೆಯು ನಿಂತು ಹೋಯಿತು; ಆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಉಪಯೋ
ಗಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಅವೇರಿಕದ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ರಾಬರ್ಟ್ ಇಂಗರ್‌ಸಾಲ್ ಎಂಬಾತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಗಿರಣಿ ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೨೧ ರಂದು ಉಗ್ರ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಕಟ್ಟಡವು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿಭಾರದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು, ಅದರ ಉರುಕಿಲ್ಲ. ಅದೇ ದಿನ ಇಂಗರ್‌ಸಾಲ್ ಮೃತನಾಗಿದ್ದ. ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮುಖಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತು. ಇಂಗರ್‌ಸಾಲ್ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೃತನಾಗಿದ್ದ !

ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನೋಟಾ ವೇರಿ ಚರ್ಚನ ಮೇಲಿಂದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷ ಪಾರ್ಸಿಂಗ್‌ಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಗೊಂಡಿದೆ ಈ ತಾಮ್ರದ ತುಕೂರೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ೨೦೦

ನಾಯಿಗಳ ಊರು

ಇಂದೂರಿನ ಪೌರಸಭೆಯು ನಾಯಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಊರನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ೫೦೦೦ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನಷ್ಟೆ ಇದೆ. ಅಊರಿಗೆ ಕುತ್ತಾ ಪಿಂಜ್ರಾ ಪೋಲ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ಊರು ಸುಖಧಾಮ (ಪ್ಯಾರೈಜ್) ಹಂತಿದೆ. ಅಷ್ಟು ನಾಯಿಗಳಿಗೂ ಉಚಿತ ಊಟ, ಪಾನೀಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ನಾಯಿಗಳ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಹೆರಿಗೆ ಮನೆ ಇದೆ. ಇಂದೂರಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೈನ ಮತಕ್ಕರಾದ್ದರಿಂದ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೆಡಕಾಗದಂತೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಊರಿಂದಾಚೆ ೫೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೂ ಅವು ತಮ್ಮ ಗಿಳಿಯ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಊರಿಂದಾಚೆ ೫೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಗೇ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಸೆಟಾಸನ್ ಕಟ್ಟಡ 27 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಪ್ರಿಕದ ಸೆಗೈಡಿನಾ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ದೊಡ್ಡ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿ ಹೊಗುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಚೀನಾದ ಯುಕಾಂಗಿನಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯದ ಬಂಡೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಮರದ ಬಾಗಿಲುಗಳು, ಕಿಟಕಿ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳೂ ಗುಂಡಿನಂತೆ ಪಟಪಟ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಲಗಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ; ಈ ಕೃಕವು ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಮೂನ್ನೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಕೋಣೆಯಂತೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ವಾಸ ಮಾಡಿದರೂ ಮುಗಿಯದ ಕೋಣೆಗಳು ರೋಮಿನ ವ್ಯಾಟಿಕನ್ ಭವನದಲ್ಲಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಟಿಟಿಕಾ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ದ್ವೀಪಗಳಂತೆ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಹುಲ್ಲು ರಾಶಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಜನರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನದ "ಗ್ರೇಟ್ ಗೇಟ್" ಎಂಬ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಒಂದೇ ಬಂಡೆಯಲ್ಲಿ 14 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೊರೆದು ಮುಗಿಸಿದ.

ಗ್ರೀಸ್‌ನ ಪ್ಲಾಟೀನಿಯಂ ಎಂಬ ನದಿಯ ಮೂಲವು ಪ್ರಚಂಡಾಕೃತಿಯ ಒಂದು
ಮರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಮರದೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ
ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ 2000 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದೀಪವು ಸದಾ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೇನಿನಲ್ಲಿ
88 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ 712 ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಬೆರ್ರಾಗೊನ ಎಂಬ ಪ್ರಣಲಿಕೆ
ಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಾರೆಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಅದು 1900 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಲೂ ಬಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಮಲಯದ ಸಕಾಯ್ ಕುಲದವರೂ, ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ
ಅದಿ ವಾಸಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
ನ್ಯೂಗಿನಿ ಮತ್ತು ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್‌ಗಳ ನಡೀದಡಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಾಸ
ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪೈನಗಳ ಮೇಲೆ ಭೂಮಟ್ಟದಿಂದ 40 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
ಟಿಬೆಟ್ಟಿನ ಗುಕಂಗ್ ಗ್ರಾಮದ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿ
ಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮವೇ ಒಂದು ಗುಹೆಯೊಳಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹೋಟೆಲ್ ಚಿಕಾಗೊದಲ್ಲಿ ಇದೆ. 25 ಮಹಡಿಗಳ ಈ ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೋಟೆಲ್ ನಲ್ಲಿ 3,000 ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿ ದಿನವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರಲು ಅವನಿಗೆ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಪಿರಮಿಡ್ :— ಈಜಿಪ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಗಾಧ ಪಿರಮಿಡ್‌ಗಳು “ಜಗತ್ತಿನ ಏಳು ಅದ್ಭುತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು” ಎಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 5000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ

39

ಗ್ರೇಟ್ ಪಿರಮಿಡ್‌ಗೆ 25,00,000 ಅಡಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾದೆಕಲ್ಲುಗಳು ಬೇಕಾದವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಪ್ಪಡಿಯ ತೂಕ ಸರಾಸರಿ 2½ ಟನ್. ಗಾತ್ರ 40 ಘನ ಅಡಿ ಭಾರ ಕಲ್ಲಿನ ತೂಕ 15-20 ಟನ್. ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಕವು 7680 ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಚಪ್ಪಾಕವಾಗಿದೆ.

13.1 ಎಕರೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಇದು ಆವರಿಸಿದೆ. ಎತ್ತರ 481 ಅಡಿ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪಕ್ಕಗಳ ತುದಿಗಳು ಸಂಗಮವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಜೋಡಿಸಿ ಸಾಲಾಗಿಟ್ಟರೆ 17 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ಇನ್ನಾ ಜನಾಂಗ:- ಇನ್ನಾ ಜನರು ವಾಸ್ತುವಿದ್ಯೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಶಿಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಕಟ್ಟಡ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿದ್ದರು. ಭಾರೀ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಅರಮನೆಗಳು, ಕೆತ್ತಿದ ಕಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯಗಳು ಪುರದುರ್ಗಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. "ಸಜಾಸುಕಮಾನಾ" ಕೋಟೆಯು ಪೃಥ್ವಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ತರ ಕೋಟೆಗಳ ಲೊಂಪು ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಲು 30 ಅಡಿ ಎತ್ತರ. ಕೆಲವು ಕಲ್ಲುಗಳು 100 ಟನ್‌ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಗಾರೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ; ಅದರೂ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರವೂ ಅವುಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೊಂದಿಕೆಯಿಂದ ಸರಿ ಗೊಂಡಿವೆಯೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಚಾಕುವಿನ ಅಲಗನ್ನು ಕೂಡ ತೂರಿಸಲಸಾಧ್ಯ. 12-16 ನೇ ಶತಮಾನಗಳ ಯಾವ ಆಯುಧಗಳೂ ಅ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಜಗ್ಗಿಸಲಾಗು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಕುಪ್ಪೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಚಂಡಾಕೃತಿಯ ದೇವಾಲಯವು ಶಿಲಾಕಾಶಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಲೊಂಪಾಗುತ್ತದೆ.

12 ಕೋಣಗಳುಳ್ಳ ಕಲ್ಲುಗಳು ಜಿಗ್‌ಸಾ ಒಗಟಿನಂತೆ (Jigsaw Puzzle) ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕಾಮಾಟಗರು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಲ್ಲು ದಿಮ್ಮಗಳನ್ನು ನಯವಾಗಿ ತೇದು ಸಮ ಚತುರ್ಕೋಣ ಅಕೃತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕಚ್ಚು ನರಕಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಗಾರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಿ, ಭೂಕಂಪಗಳು ಕೂಡ ಅಲುಗಾಡಿಸದಂತೆ ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ರೇಜರ್ ಬ್ಲೇಡ್ ಕೂಡ ತೂರಲಾರದಷ್ಟು ನಾಜೂಕಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೂಡಿಸಿರುವುದು ಎಂಥ ವಿಸ್ಮಯ! ಗಾತ್ರ, ಆಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಎರಡು ಕಲ್ಲುಗಳೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಭಾರಿ ಕಲ್ಲು ದಿಮ್ಮಗಳು ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಮಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ವರ್ತಲಾಕಾಶ ದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಗಟ್ಟಿ ಬಂಡೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅ ಸೀಳಿನಿಂದ ಒಂದೊಂದು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಲು ಅಲುಗಾಡಿಲ್ಲ.

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ

ಚಿಕಾಗೋ ಪಟ್ಟಣದ ಲೇಕ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಇಡೀ ಸಾಲನ್ನು 1857 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ 6000 ಜಾಕ್ (Jack) ಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಗಿ ಐದು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಿದ್ದವು. ಇದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಾಹಸ.

ಅಸ್ಟ್ರೀನಿ ಎಂಬ ರಾಜಕುಮಾರನು ಬಾಯಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡ ವಿಶಟಾಕಾರದ ರಾಕ್ಷಸ ನೃಗವನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅದೇ ಆಕಾರದ ಒಂದು ಭಾರೀ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ೧೫೬೦ ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ.

ಚೀನಾದ ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರದ ಬುದ್ಧನ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಗ್ರಂಥ ಗಳಿರುವ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯವಿದೆ.

ಯೂಸಫ್ ಬ್ಯೂಲಿನ್ ಎಂಬ ಶಿಲ್ಪಿ ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಕೈರೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ರಮ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಡವೊಂದನ್ನು 24 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರಿಶ್ರಮಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದ. ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಪಾಷಾಗೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹರ್ಷವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅವನು ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ಉದಾರ ವರ್ಷಾಶನವನ್ನು ಮುಂಜಾರು ಮಾಡಿ ಅವನು ಅಂಥಾ ಸುಂದರ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮತ್ತೆಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟದಂತೆ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿದ.

ಶ್ರೀ ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರ ಬೇಕರಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಡಿಮೆಂಟ್ಸ್
★ ಕಾಂಡಿಮೆಂಟ್ಸ್ ★

★ ಬೇಕರಿ ★
ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ರೆಡ್, ಬನ್, ಕೇಕ್, ಅಪ್ಪಟ ತುಪ್ಪದಿಂದ ತಯಾರಿ-
ಪವ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಹಿ ಮತ್ತು ಖಾರಾ
ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳ ತಯಾರಕರು ತಿಂಡಿಗಳ ತಯಾರಕರು.
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ತುಮಕೂರು ಅಶೋಕ ರಸ್ತೆ, ತುಮಕೂರು

ಶ್ರೀ ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್
ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳಿಗಾಗಿ

ಊಟ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರ ಹೋಟೆಲ್

ಒಮ್ಮೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ,

ಬಿ. ಹೆಚ್. ರಸ್ತೆ, ಶ್ರೀ ಜಯದೇವ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡ, ತುಮಕೂರು.

ಮಾರ್ಚ್, 1986

ತುಮಕೂರು ವೀರಶೈವ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಯಮಿತ,
ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ರಸ್ತೆ, ತುಮಕೂರು-1

ಸಿರಿಯ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ !

ಸುಖದ ಫಲ ಪಡೆಯಿರಿ !!

○ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿಗೊಂದು ನಾಂದಿ !

○ ಸಮೃದ್ಧ ಬೀಜಸಕ್ಕೊಂದು ನೆಮ್ಮದಿ !

○ ಉಪಯುಕ್ತ ಶೇಷಣಿ !

ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕ್ಯಾಪ್ ಸರ್ವೆ ಫಿ ಕೇ ಟ್ರಾ

ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೂ. 100-00 ಅಥವಾ ಅದರ ಗುಣಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ 1 ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಿಂದ 10 ವರ್ಷ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಶೇಷಣಿ ಇಡಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಅಧಿಕ ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಶೇಷಣಿಗೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಷಣಿ 1 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಿತ ಮರಳಿ ಪಡೆಯಿರಿ.

26-10-1982 ರಿಂದ

ಶಿಂಗಳು	ರೂ.	ರೂ.	ರೂ.	ರೂ.
12	109 30	1,093 00	5,465 00	10,930 00
24	121 80	1,218 00	6,090 00	12,180 00
36	138 31	1,384 10	6,920 50	13,841 00
39	142 21	1,422 10	7,110 50	14,221 06
48	154 25	1,542 50	7,712 50	15,425 00
60	180 50	1,805 00	9,025 00	18,050 00
63	185 91	1,859 10	9,295 50	18,591 00
72	203 13	2,031 30	10,156 50	20,313 00
84	228 60	2,286 60	11,430 00	22,860 00
96	257 27	2,572 70	12,863 50	25,727 00
108	289 53	2,895 30	14,476 50	28,953 00
120	325 85	3,258 50	16,292 50	32,585 00

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಬೇಸಾಯ

—ಡಿ. ನೆಂಟೆರಾಪ್, ಎಂ.ಎ.
"ಜಯವ" ವಿದ್ಯಾರಣ, ಹಾಸನ.

ಕೃಷಿ ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನದ ಜೀವನಾಡಿ. ಶಲಶಾಸ್ತ್ರದಗಳೇದಲೂ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರವು ತರಂಗ ತರಂಗವಾಗಿ ವಿಡಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದು. ಇಂದು ಕೃಷಿ ಭಾರತದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಜೀವನಾಧಾರ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು. ವೇದದಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಹಸ್ರ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸವಿತ್ರನಾದ ಕಸಬಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೃಷಿಯು ಇಂದು ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಗೌರವಯುಕ್ತವಾದ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಂಗ ಮಂಟಪದಲ್ಲೇ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರ ಅತಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ್ದು. ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಭಾರತ ದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇ ಜನಜೀವನದ ಜೀವಾವಾಳಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಯೇ ಜನಜೀವನದ ಆಧಾರ, ಜನಜೀವನದ ಆಧಾರ, ಜನಜೀವನದ ಆಧಾರ. ಜನಗಳು ಆಳತೆಗೆ ನಿಲುಕಿದ್ದು. ಜನತೆಗೆ ಆಹಾರ, ಜನಜೀವನದ ಆಧಾರ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ರಂಗ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೃಷಿಯೇ ಮೂಲಾಧಾರ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪೂರ್ವ ಜೀವಕೇಂದ್ರವು ಒದಗಿಸುವ ಕಲ್ಪಿತರು ಕೃಷಿ. ವಿದೇಶ ವಸತಿಯುಗಳೆಕೆಯಲ್ಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಪ್ರಾಚೀನಮೂಲವೂ ಅದರ ಪ್ರಾಚೀನ ಮೂಲವೂ ಗಳಿಕೆಯಲ್ಲೇ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಅತಿ ಮಹತ್ವವು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಇದುಕೂಡ ಕೃಷಿ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರಾದ ಬೆಳೆನಣಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರು. ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕೊರತೆ. ಹಳೆಯ ರೀತಿಯ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕೊರತೆ. ಜನಜೀವನದ ಹಂತಿಕೆ ವಿಧಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು. ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆ, ಜನಜೀವನದ ಹಂತಿಕೆ ವಿಧಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು. ಈ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ದೃಢತೆಯು ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿ ಹೇರಳವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರೂ ಜನಜೀವನದ ನಾತ್ರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕೊರತೆಯು ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ವೆಂಪರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಉತ್ಪಾದನೆಗಿಂತಲೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಭೂರೀತಿಯಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಿತಿ

ಮಾರ್ಚ್, 1986

45

ಇಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಲ್ಲದ ಬಾಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದೆ. ಗುರುಬೇಡ, ಲಿಂಗಬೇಡ, ಜಂಗಮ ಬೇಡ, ವಿಭೂತಿ ಬೇಡ, ರುದ್ರಾಸ್ತ್ರ ಬೇಡ, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದಬೇಡ, ಮಂತ್ರ ಬೇಡ, "ಆರೂನಾಂಧು ವಿಚಾರಮ್"— ಎಂಬ ಮಂತ್ರದ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ— ಎಂಬುದಾಗಿ ಅತೀವ ಚಪ್ಪನ ಮಾಡಿದರು.

ಸದಗೂರು ಮಠದ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಗೌರಿನಾಥ ಮತ್ತು ಕರುಣಾಪ್ರಸಾದ
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಗೌರಿನಾಥ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳ ಅನಾವರಣವಾದದ್ದು ಸಮಾರಂಭದ ಶೋಭೆ.
ಅಂತೆಯೇ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ದಾಖಲೆ.

ಕುಂದೂರು ಮಠದ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳವರಾದ ಇಮ್ಮಡಿ ಶಿವಬಸವ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಮಠಗಳಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಾತ್ರವಹನ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು ವಿದ್ಯದ್ಗಣಿಗಳಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಃ ಕರುಣ ಪೂರ್ಣ ರತ್ನ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಳಜಗಳಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೌಢ್ಯಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತ, ಸದಾಚಾರ, ಸದ್ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ— ಎಂಬುದಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನ ಶ್ರೀ ವಿ. ವಿ. ಸಂಗಮದ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಜಿ. ವಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ ಅವರುಗಳು ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

“ಇದು ವಿಜ್ಞಾನಯುಗ ವೈಚಾರಿಕಯುಗ. ಮಾನವ ಅನ್ಯಗ್ರಹಗಳ ವೇಲೆ
ವಿಕ್ರಮ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಕಾಲ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಸವ ಜಯಂತಿಯ ಆಚರಣೆಗೆ
ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯುವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತುವುದು ಸಹಜ ಸ್ವಾಭಾ
ವಿಕ. ಬಸವಣ್ಣ ಏನು ಮಾಡಿದ? ಏಕೆ ಅವನ ಜಯಂತಿ? ಇಂದು ಅವನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ?
ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬಸವ ಜಯಂತಿ
ಯ ಆಚರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣ Free Thinker, ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ More practical
ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಇಂದು ದಿವಾ
ಳಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ನೈತಿಕ ದಿವಾಳಿಯ ದೀಪಾವಳಿಯೇ ನಡೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಧರ್ಮದ
ಅಂತರಂಗ ಕಾಯಕ ಮತ್ತು ದಾಸೋಹ. ದುಡಿಯದೆ ಉಣ್ಣುವ ಹಕ್ಕು ಯಾವ
ಜೀವಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಉಣ್ಣುವುದು ದೈವದೋಹ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅಕ್ಕದೋಹ
ಸಮಾಜ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಭಾವಿಸದೆ ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿ ಹೋದಾಗ ಪರಿವ
ರ್ತನ ಪ್ರಸರ್ತಕ ಪುಣ್ಯ ಚೇತನಗಳ ಅವಿರ್ಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣ ನೆನಸರು ಬರು

ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ

ವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಮಾಜ ಹಲವಾರು ಮಾಧ್ಯಗಳ ಸಂತೆಯನ್ನೇ ನಡೆಸಿತ್ತು. ಅವೆಲ್ಲ
ವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಂದರು ಬಸವಣ್ಣ. ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿಯಾಗಿ,
ಅಂತರಂಗ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ವಿನಯ ಮೇರುವಾಗಿ ಬೆಳೆದರು. “ಆಪರ
ಗ್ರಹ” ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಹಾಯಶಸ್ಸು ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ.’ ಇಂದಿಗೆ
ನಾಳಿಗೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದೆ, ಅಂದಂದಿನ ಕಾಯಕವ ನಡೆಸಿದರು. ಕಾಯಕ ಪನಾ
ಡವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಣವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆ
ಕಾಯಕ ರಾಜಮಾರ್ಗ. ಸಂಸಾರ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ದುಡಿಯದೆ ಉಣ್ಣುವಂತಿಲ್ಲ.
ಬಸವಣ್ಣನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ, ಲೋಕದ ಬದುಕು ಹೇಯವಲ್ಲ, ಪುಷ್ಯ.
‘ಮರ್ತ್ಯವೆಂಬುದು ಕರ್ತಾರನ ಕಮ್ಮಟ’ ಎಂದು ಗೌರವಿಸಿದ ಯಶಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ.
“ಪ್ರೀತಿಗಳು ಜಲುನೈಯರಾದ ಸತಿಯರು ಆ ಜೀವನ ಯೋಗಿಗೆ. ಸಂಸಾರವನ್ನು
ಶಿವಯೋಗವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಪುಣ್ಯಜೀವಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು, ಜೀವನಕ್ಕೆ ವಿನೂ
ತನ ದೃಷ್ಟಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಕೀರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ. ‘ಇವನಾರವ ಇವನಾರವ ಇವನಾರವ
ಎಂದೆನಿಸುವಿರಯ್ಯಾ, ಇವನಮ್ಮವ ಇವನಮ್ಮವ ನೆಂಡೆನಿಸಯ್ಯಾ”-ಎಂದೇ
ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳ
ವರು ಅಭ್ಯಕ್ಷ ಹೀಕದಿಂದ ಅಶೀರ್ವಚನ ಮಾಡಿದರು ಜಗಜ್ಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ
ನಾಟಕ ಒಂದು ಯಕ್ಷಲೋಕವನ್ನೇ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ತೆರೆಯಿತು. ಮಳೆ ಬಂದು ನೆಲ
ಹಸಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನಗರದ ಒಂಥುಗಳು ಭಕ್ತಿಪರವಶತೆಯಿಂದ ನಾಟಕ ನೋಡುವಲ್ಲಿ
ಮೈಮರೆತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ, ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಂತ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಶ್ರೀ
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಲಾಬಂಧುಗಳು ಅಭಿನಯಿಸಿದ ನಾಟಕ ನೋಡಿ ತಲೆದೂಗಿತು. “ಬಸವಣ್ಣ
ನಿಸ್ತೆಸರು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಶಿವ ಮಂತ್ರ”- ಎಂದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಹಾಡಿಕೊಂಡು
ಬಂದಾಗ ವರದಿಗಾರನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ದೇವನೂರಿನ ಗುರುಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕಣ್ಣೀರು
ಸುರಿಸುತ್ತ, “ಹೌದು ಬುದ್ಧಿ, ಆ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕೆಸರಿಗಿಂತ ಬೇರೆಶಿವಮಂತ್ರ ಎಲ್ಲಿದೆ”-
ಎಂದು ಬಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ. ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಗಳು ಆ ಬಂಧವಿನ ಕಡೆಗೆ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ
ಚೆಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಎತ್ತಣ ಮಾಮರ, ಎತ್ತಣ ಕೋಗಲಿ? ಎತ್ತಣ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ?

ಎತ್ತಣ ಚಾಮರಾಜನಗರ ? ಎಂಬಿಯೇನು ?

‘ಎತ್ತಿತ ನೋಡಿದದೆ ಅತ್ತ ಬಸವನೆಂಬ ಬಳ್ಳಿ’ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾ
ದೀತೆ ? (ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ)

ಮಾರ್ಚ್, 1986

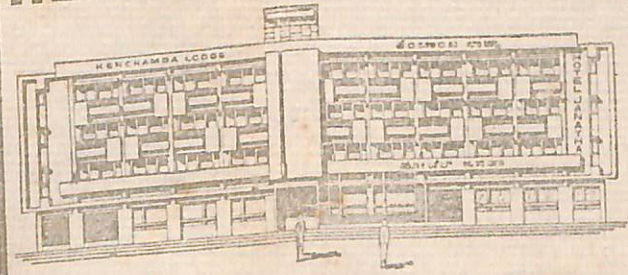
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಡೆತನ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿವರಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿ

ಫಾರಂ ಲ

1. ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಸ್ಥಳ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ಮಾಸಿಕ
2. ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಅವಧಿ : ಕನ್ನಡ
3. ಮುದ್ರಣ ಭಾಷೆ : ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು
ಭಾರತೀಯ
4. ಮುದ್ರಕರ ಹೆಸರು : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ : ಹೆಚ್. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ
ವಿಳಾಸ : ಭಾರತೀಯ
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ : ಶ್ರೀ ಪಂ|| ಚನ್ನಪ್ಪ ಎರೇಸೀಮ
ವಿಳಾಸ : ಭಾರತೀಯ
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ವಿಳಾಸ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಕ್ಯೂ. ಒ.
5. ಸಂಪಾದಕರ ಹೆಸರು : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ವಿಳಾಸ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಕ್ಯೂ. ಒ.
6. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಾಲೀಕರು : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ವಿಳಾಸ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಕ್ಯೂ. ಒ.
7. ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ವಿಳಾಸ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, (ಕರ್ನಾಟಕ)
ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಕ್ಯೂ. ಒ.
8. ನಾನು ಹೆಚ್. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ಯ ಎಂದು
ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.
9. ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೬ (ಸಹಿ) ಹೆಚ್. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ,
ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠ ಪ್ರಕಾಶಕರು

COMFORTABLE
LUXURIOUS &
PEACEFUL
STAY
AT

KENCHAMBA LODGE

SUBEDAR CHATRAM ROAD CROSS
NEAR KAPALI THEATRE
GANDHINAGAR
BANGALORE-9
Ph. 27082 GRAM : KENCHMLODG

